

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 5
www.koinonikainotomia.gr

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ
ΠΛΗΡΩΜΗ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΙΣ 31 ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ 31 ΗΜΕΡΕΣ

Περιβάλλον και άνθρωπος

Έχουν γραφτεί τόσα πολλά για το περιβάλλον, που έχει καταστήσει να θεωρούμε ότι οι συνθήκες είναι γιγαντιαίες γύρω από εμάς, μέσα στις οποίες είμαστε υποχρεωμένοι να ζούμε. Είναι περίπου από μια άποψη το ίδιο με την έννοια του Κράτους, που το θεωρούμε σαν μια γιγαντιαία αόρατη δύναμη, μέσα στην οποία επίσης είμαστε υποχρεωμένοι να ζούμε.

Έτσι πρέπει να δεχόμαστε τη μοίρα μας, μέσα στο οποίο περιβάλλον και στο οποίο κράτος ζούμε.

Ας ασχοληθούμε όμως με το περιβάλλον, γιατί για το κράτος γράφτηκαν αρκετά στο προηγούμενο τεύχος της ίδιας εφημερίδας, της Κοινωνικής Καινοτομίας.

Θα πρέπει μάλλον συνειδητά να υποστηρίζουμε ότι ο εαυτός μας διαπλάθεται από το περιβάλλον στο οποίο ζει. Είμαστε ένα λειτουργικό κομμάτι του.

Τα συναισθήματά μας, η πνευματικότητά μας, ο χαρακτήρας μας και το νευρολογικό σύστημά μας, διαπλάθονται από το περιβάλλον μας.

Η σωματική μας σύνθεση και διάπλαση, ευρωστία και ευεξία διαμορφώνεται επίσης από το περιβάλλον που ζούμε.

Παράλληλα όμως και τα συναισθήματά μας, η πνευματικότητά μας, ο χαρακτήρας μας, το νευρολογικό μας σύστημα, η σωματική μας σύνθεση και διάπλαση, η ευρωστία και η ευεξία μας, επηρεάζουν και διαμορφώνουν το περιβάλλον μας.

Δεν είναι λοιπόν το περιβάλλον ένα θεϊκό άπιστο υπερφυσικό δημιούργημα στο οποίο είμαστε αμέτοχοι. Όλοι εμείς οι άνθρωποι είμαστε ένα σημαντικό μέρος του και η σημαντικότητά μας είναι τεράστια, γιατί έχουμε το μυαλό που παρεμβαίνει παντού, για οποιοδήποτε

λόγο.

Ας συμφωνήσουμε λοιπόν ότι περιβάλλον είμαστε και εμείς με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις και θα έπρεπε να λειτουργούσαμε αρμονικά με τα φυτά, τα ζώα, τα νερά, την ατμόσφαιρα μέσα στις γενικές λειτουργίες της φύσης.

Τότε ίσως θα είχαμε συνειδητοποιήσει, ότι όλα στη φύση έχουν ένα λόγο ύπαρξης και ότι δεν υπάρχει τίποτα τυχαίο. Το κάθε χορταράκι, το κάθε ζώϊφο, το κάθε υλικό έχουν διαπλαστεί και συνεχώς διαπλάθονται, το ένα δίπλα στο άλλο και όλα τα διαμορφώνει στο πέρασμα εκατομμυρίων ετών η προσπάθεια επιβιώσεώς τους.

Έτσι έχει διαμορφώσει και τον άνθρωπο.

Το μυαλό όμως του ανθρώπου παρεμβαίνει σε αυτή τη λειτουργία. Παρεμβαίνει όχι όπως όλη η φύση για την επιβίωση, αλλά και για την ανάπτυξη.

Δηλαδή για μία καλλίτερη επιβίωση. Έτσι το καλλίτερο δεν έχει όριο και κυνηγάμε όλο το πιο καλό και το κάλλιστο είναι ισχυρότερο και επικρατεί και δημιουργεί απληστία.

Για να πετύχει όμως το κάλλιστο ή το μέγιστο ο άνθρωπος, παρεμβαίνει στη φύση. Παρεμβαίνει ο κάθε άνθρωπος, η κάθε εταιρεία ανθρώπων, το κάθε κράτος ανθρώπων, αποκλειστικά για το ίδιο όφελος, χωρίς να μετρά ιδιαίτερα τι ζημιές που προξενεί στη λειτουργία του περιβάλλοντος εις βάρος άλλων ανθρώπων ή μελλοντικών γενεών.

Αρκεί να αποκτήσει από το περιβάλλον, ισχύ κυριαρχίας.

Αυτοί που κλέβουν από το περιβάλλον για να γίνουν ισχυροί, εις βάρος της ανθρώπινης κοινωνίας, είναι αντι-

παλοι της ανθρώπινης φύσης.

Οι κοινωνίες έχουν τη δύναμη να αντιμετωπίσουν αυτή την υπερβολική επέμβαση που καταστρέφει την ποιότητα της ζωής και φέρνει λιμούς, συμφορές και φτώχεια.

Ο άνθρωποι, με τις κοινωνικές τους ομάδες, πρέπει να σταματήσουν αυτό το παιχνίδι κάποιων απερίσκεπτων, αλαζόνων ισχυρών δήθεν ανθρωπίσκων, οι οποίοι επιβάλλεται να μπου σε κανόνες μακρόχρονης κοινωνικής ανάπτυξης, συνλειτουργίας της ανθρώπινης κοινωνίας, με το σύνολο των λειτουργιών του φυσικού περιβάλλοντος.

Η ευπρεπής επιβίωση του ανθρώπινου γένους, δεν μπορεί να περνά μέσα από την προσπάθεια εφαρμογής κομματικών ιδεολογημάτων, ούτε από τα συμφέροντα τεράστιων ιδιωτικών ή κρατικών εταιρειών, ούτε από τις κρατικές οργανώσεις όταν τις ελέγχουν οι δύο παραπάνω. Περνά μόνο μέσα από την αρμονική συμβίωση των ανθρώπων, μεταξύ αυτών και των λειτουργιών όλου του φυσικού περιβάλλοντος.

Η απαίτηση, στην καθημερινότητα, υποταγής της κάθε εξουσίας στους υπάρχοντες νόμους που ευνοούν την ανθρώπινη κοινωνία και η ψήφιση νέων χρήσιμων νόμων και η πλήρης εφαρμογή τους, είναι τα όπλα του μέλλοντος των ανθρώπινων κοινωνιών, αν όχι όλων, όσων μπορούν και θα ακολουθήσουν οι υπόλοιπες.

Και είναι ξεδιάντροπα εμφανές, ότι πολλοί ισχυροί δεν τηρούν τους νόμους ακόμα και τους συνταγματικούς, εκμεταλλευόμενοι τη μοιρολατρική αποδοχή των πράξεών τους από τη μάζα των κοινωνιών, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων.

ΜΟΛΥΝΣΗ ... ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

Αν δούμε το πρόβλημα συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρώπη, ο πληθυσμός που ζει παράκτια, το 2025 θα φτάσει τα 200.000.000 με ένα αριθμό τουριστών 380-760 εκατομμύρια.

Έχει υπολογισθεί ότι το 85% των αστικών λυμάτων από 120 παράκτιες Μεσογειακές πόλεις, πέφτουν στη θάλασσα χωρίς προηγούμενη επεξεργασία. Αν προσθέσουμε τους 12.000 τόνους φαινολών, 60.000 τόνους χημικών αποβλήτων, 100 τόνους υδραργύρου, 3.800 τόνους μολύβδου, 2.400 τόνους χρωμίου, 21.000 τόνους ψευδαργύρου, έχουμε μία πλήρη εικόνα ρύπανσης της λεκάνης της Μεσογείου από ανθρώπινες δραστηριότητες. Κάθε χρόνο, 120.000 τόνοι πετρελαίου φθάνουν στη Μεσόγειο θάλασσα. Υπολογίζεται ότι το 1/8 έως το 1/4 της παγκόσμιας ρύπανσης του οικοσυστήματος από πετρελαιοειδή, πλήττει τη Μεσόγειο.

Ένα άγνωστο μέσο προστασίας του περιβάλλοντος

(ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ)

Η παντοειδής ρύπανση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα – της ατμόσφαιρας, του εδάφους, υπεδάφους και των υδάτων (λιμνών, ποταμών, θάλασσας)- είναι γνωστή σχεδόν σε όλους, πρώτα στους θύτες και κατόπιν στα θύματα. Τα τελευταία, μολονότι υφίστανται τις συνέπειες του εγκλήματος, δεν το γνωρίζουν πάντοτε από την αρχή, αλλά όταν εκδηλωθούν οι βαρύτερες και άλλες φορές μοιραίες συνέπειές του επάνω τους.

Από την άλλη μεριά, οι θύτες, από ανευθυνότητα και ασυνειδησία και δούλο συμφερόντων, από τα πιο στενά και μικρά μέχρι τα πιο μεγάλα, δεν είναι διατεθειμένοι να σταματήσουν

τη ρύπανση. Σ' αυτήν την κατάσταση έμμεσο χρόνιος θύτης είναι το κράτος που –εκτός από «αναλαμπές» αντιδράσεων στον απόηχο κατακραυγών- διαπράττει διαρκές δια παραλείψεως ή δι' υπεκφυγών έγκλημα (έναντι των κατοίκων, αλλά και έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Στο σκηνικό αυτό υπάρχουν βέβαια διάφορα μέσα αντιδράσεως, αλλά εδώ θα επισημανθεί ένα ευρωπαϊκό μέσο προστασίας του περιβάλλοντος, που είναι η συλλογική προσφυγή-καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων που λειτουργεί στο Στρασβούργο.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 2

ΟΚΤΩ ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΡΑΣΙΝΗ» ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Η ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΑ ΔΑΠΑΝΗΡΗ

Τα σημερινά ηλιακά κάτοπτρα συλλαμβάνουν μόλις 10% της ηλιακής ενέργειας. Τα κάτοπτρα επόμενης γενιάς θα είναι λεπτότερα, θα κατασκευάζονται από πιο κατάλληλα υλικά, θα συγκρατούν περισσότερη ενέργεια και θα στοιχίζουν κλάσμα της σημερινής τους τιμής. Εταιρείες του χώρου μελετούν σήμερα τη χρήση μεγάλων παραβολικών κατόπτρων, που θα διοχετεύουν το ηλιακό φως σε λεπτό σωλήνα, θερμαίνοντας ειδικό υγρό, που με τη σειρά του θα δίνει κίνηση σε τουρμπίνα, παράγοντας ρεύμα. Αυτή η μέθοδος μπορεί να αποδειχθεί λιγότερο δαπανηρή από την παραγωγή ενέργειας με την καύση άνθρακα.

2. Η ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΗ

Η ασταθής φύση των ανέμων δεν σημαίνει ότι τα υπάρχοντα δίκτυα παροχής ρεύματος πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου. Αυτό που απαιτείται για τη βέλτιστη αξιοποίηση των αιολικών δυνατοτήτων της Ε.Ε. είναι η δημιουργία καλύτερων συνεκτικών ηλεκτρικών δικτύων μεταξύ κρατών και περιοχών, ώστε όσοι διαθέτουν πλεόνασμα αιολικά παραγόμενου ηλεκτρικού να μπορούν να το διοχετεύσουν σε «ελλειμματικές» αγορές. Η δημιουργία αξιόπιστου και ασφαλούς τέτοιου δικτύου θα απαιτήσει την κατασκευή πανευρωπαϊκού ενεργειακού δικτύου.

3. Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΦΙΚΤΗ

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή συσκευών ικανών να αντέξουν στις σκληρές συνθήκες του ωκεανού έχει οδηγήσει τους ερευνητές σε πολλές αποτυχίες.

4. Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΦΘΗΝΟΤΕΡΗ

ΑΠΟ ΟΤΙ ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αν και η διάδοση των πυρηνικών όπλων και η διαχείριση των πυρηνικών αποβλήτων αποτελούν κρίσιμα ζητήματα, το σοβαρότερο πρόβλημα αφορά το υψηλό και απρόβλεπτα εξελισσόμενο κόστος των πυρηνικών εργοστασίων. Το νέο πυρηνικό εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού στο Ολκιουότο της Φινλανδίας προσφέρει καλό παράδειγμα. Την εποχή υπογραφής των συμβολαίων κατασκευής, το κόστος είχε υπολογισθεί στα 3 δισ. ευρώ. Το τελικό κόστος του έργου, όμως, θα ξεπεράσει τα 6 δισ. ευρώ. Εάν δεν βρούμε νέο τρόπο κατασκευής πυρηνικών εργοστασίων, η παραγωγή ηλεκτρικού μέσω της καύσης άνθρακα θα παραμείνει η οικονομικότερη λύση.

5. ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΑ ΚΑΙ ΑΚΑΛΑΙΣΤΗΤΑ

Τείνουμε να πιστεύουμε ότι τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα έχουν μικρή αυτονομία, κακή επιτάχυνση και ακαλαίσθητο σχεδιασμό. Στην πραγματικότητα, πλησιάζει η στιγμή που τα ηλεκτρικά οχήματα θα φθάσουν τις επιδόσεις των βενζινοκίνητων. Το ηλεκτρικό αυτοκίνητο Tesla, της βρετανικής αυτοκινητοβιομηχανίας Lotus, εκπλήσσει όσους το δοκίμασαν χάρη στην αγωνιστική του επιτάχυνση.

6. ΤΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΒΛΑΒΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η πρόσμεξη βιοκαυσίμων στα ορυκτά καύσιμα στέφθηκε μέχρι στιγμής με αποτυχία, προκαλώντας λιμό, καθώς αγρότες αναζητούν πλέον και μεγαλύτε-

ρες εκτάσεις για τις καλλιέργειες αυτές. Μέσα σε λίγα χρόνια από σήμερα, θα μπορούσαμε να παράγουμε σημαντικές ποσότητες καυσίμων από τη μετατροπή κутταρίνης του κοινότερου μορίου στα φυτά και τα δέντρα – σε υδρογονάνθρακες.

Οι χημικοί αγωνίζονται να ανακαλύψουν φθηνή μέθοδο για τη μετατροπή αυτή. Αν και η κутταρίνη είναι άφθονη στη φύση, οι τεράστιες ανάγκες μας για καύσιμα σημαίνουν ότι θα πρέπει να αφιερώσουμε μεγάλο ποσοστό των καλλιεργήσιμων γαιών του κόσμου για την εξασφάλιση χόρτων και ξυλείας, που θα αξιοποιηθούν για την κутταρίνη τους.

Η δυσάρεστη αλήθεια είναι ότι ήδη δυσκολευόμαστε να εξασφαλίσουμε τη διατροφή έξι δισεκατομμυρίων κατοίκων στη Γη. Ο πληθυσμός της Γης αναμένεται, στο μεταξύ, να φθάσει τα 9 δισ. το 2050. Την ίδια ώρα, το πλουσιότερο ήμισυ του πληθυσμού της Γης θα καταναλώνει ολοένα και περισσότερο. Ο πλανήτης δεν θα μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφή των κατοίκων του και να παράγει την ίδια ώρα τις γιγάντιες ποσότητες κутταρίνης που απαιτούνται για τα βιοκαύσιμα, εφόσον μεγάλες αγροτικές εκτάσεις αξιοποιηθούν για βιολογικές καλλιέργειες.

7. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΠΙΤΙΑ, Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ ΚΑΥΣΑΕΡΙΩΝ ΑΠΟ ΚΤΙΡΙΑ

Τα κτίρια ευθύνονται για το ήμισυ των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στον κόσμο, ενώ οι κατοικίες είναι η σημαντικότερη πηγή αερίων που συντελούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Στις περισσότερες χώρες, μόλις 1% των κατοικιών κάθε χρόνο είναι νεόκτιστες, ενώ οι αυστηρότεροι οικοδομικοί κανονισμοί δεν αφορούν το υπόλοιπο 99% των σπιτιών. Θα έπρεπε, να ακολουθηθεί το παράδειγμα της Γερμανίας. Εκεί, ένας συνδυασμός κρατικών επιχορηγήσεων, φθηνών δανείων και ενημέρωσης των πολιτών πέτυχε να πείσει εκατοντάδες χιλιάδες ιδιοκτήτες παλαιότερων κτιρίων να ανακαινίσουν με λογικό κόστος της ιδιοκτησίας τους το 2008. Οι γερμανικές κρατικές υπηρεσίες δανείζονται ιδέες από το οικολογικό κίνημα PassivHaus (Παθητικό Σπίτι), που εστιάζει τις προσπάθειές του στον περιορισμό των εκπομπών καυσαερίων στο 10% και στο 20% των κανονικών, με τη βελτίωση της θερμομόνωσης, τον περιορισμό των διαρροών ζεστού αέρα και την τοποθέτηση καινοτόμων συστημάτων θέρμανσης και εξαερισμού. Το λογικό χρηματικό κόστος αυτών των μετατροπών εξορροπείται από την οικονομία που πετυχαίνουν οι ιδιοκτήτες στην κατάλυση ρεύματος και πετρελαίου θέρμανσης.

8. ΚΑΘΕ ΛΥΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΔΥΑΖΕΙ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ

Ίσως, θα ήταν πιο οικονομικό να αναζητήσουμε απλές λύσεις για τη μείωση των εκπομπών καυσαερίων ή ακόμη και τρόπους αφαίρεσης του υπάρχοντος διοξειδίου του άνθρακα από τη γήινη ατμόσφαιρα. Υπάρχουν σήμερα πολλές ρεαλιστικές προτάσεις για την οικονομική αφαίρεση του διοξειδίου από την ατμόσφαιρα, όπως με τη χρήση της ουσίας biochar, για τον εγκλωβισμό διοξειδίου του άνθρακα και την ταυτόχρονη αύξηση της αποδοτικότητας των καλλιεργειών τροφίμων. Το biochar είναι εκπληκτική ιδέα. Η καύση αγροτικών αποβλήτων σε κενό αέρος αφήνει πίσω της κάρβουνο, που αποτελείται σε κενό

αέρος αφήνει πίσω της κάρβουνο, που αποτελείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από άνθρακα. Το υποπροϊόν αυτό μπορεί να ταφεί στο χώμα και να ενεργήσει ως λίπασμα. Το biochar είναι ιδιαίτερα σταθερό, ενώ ο άνθρακας που περιέχει θα μείνει αναλλοίωτος στο υπέδαφος για εκατοντάδες χρόνια. Τα αγροτικά απόβλητα κατακρατούν διοξείδιο του άνθρακα μέσω της φωτοσύνθεσης. Το biochar, όμως, έχει την ικανότητα να «συλλαμβάνει» το διοξείδιο αποτελεσματικά και για πάντα. Εξίσου σημαντικό είναι και το γεγονός ότι το biochar ευνοεί την αγροτική παραγωγή της τροπικής γης, χάρη στους ωφέλιμους μικροοργανισμούς που αναπτύσσονται μέσα στους πόρους των κομματιών άνθρακα. Επιστήμονες σε χώρες των τροπικών αναπτύσσουν ειδικά φουρνάκια για την παραγωγή του άνθρακα. Μερικά εκατομμύρια δολάρια δυτικής βοήθειας θα επέτρεπαν σε εκατοντάδες εκατομμύρια αγρότες να λιπαίνουν τους αγρούς τους, κατακρατώντας παράλληλα το διοξείδιο του άνθρακα που απειλεί την ατμόσφαιρα του πλανήτη μας.

Ένα άγνωστο μέσο προστασίας του περιβάλλοντος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

Λειτουργεί ουσιαστικά ως δικαιοδοτικό όργανο, έχει δηλαδή για τα κοινωνικά δικαιώματα ρόλο ανάλογο με αυτόν που έχει για τα ατομικά δικαιώματα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η Επιτροπή ελέγχει όχι μόνο την ύπαρξη ανεπτυγμένου νομοθετικού πλαισίου, αλλά και παραβιάσεις, στην πράξη, των κανόνων που αφορούν τη ρύπανση της ατμόσφαιρας, εξετάζει την τήρηση των οριακών τιμών στις πόλεις, την ασφάλεια των τροφίμων, την έκθεση στον αμίαντο και στην ιονίζουσα ακτινοβολία, τη ρύπανση των υδάτων, ακόμη και την ηχορύπανση.

Πρόσφατα η Επιτροπή διαπίστωσε –σε μία πολύ σημαντική απόφαση (της 6ης Φεβρουαρίου 2007)– ότι η Ελλάδα παραβιάζει τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και ειδικά τα άρθρα που αφορούν το δικαίωμα προστασίας της υγείας- και γενικά των κατοίκων και ειδικά των εργαζομένων.

Η σημασία του νομικού αυτού μέσου έγκειται στο ότι οι αποφάσεις της Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων επιτρέπουν στις οργανώσεις να δίδουν δημοσιότητα στις διαπιστωθείσες παραβάσεις και να ασκούν πίεση στις κυβερνήσεις για τη διόρθωση των κακώς κειμένων. Λειτουργούν δηλαδή, δύναμη κυρίως, ως κοινωνικές κυρώσεις και τη σημασία αυτή έχουν «ανακαλύψει» στο εξωτερικό συνδικαλιστικές και άλλες οργανώσεις και την αξιοποιούν με πολυάριθμες προσφυγές.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ: Το βασικό αγαθό της προόδου

Είναι γνωστή σε όλους μας η σπουδαιότητα της πληροφορίας ως ένα στοιχείο που ενδιαφέρει κάποιον ή κάποιους και αφορά πρόσωπα, καταστάσεις, συνθήκες, προϋποθέσεις, κλπ. για ατομικούς ή κοινωνικούς, ή εκπαιδευτικούς, ή επαγγελματικούς σκοπούς κλπ.

Και είναι σημαντικό, τα χρόνια αυτά της απεριόριστης Πληροφορικής, να επανακαθορίσουμε τον τρόπο απόκτησης της χρήσιμης πληροφόρησης και της απόρριψης της παραπληροφόρησης. Η εξάρτηση του κάθε πολίτη από ένα τεράστιο όγκο πληροφοριών, που κυρίως πηγάζουν από το INTERNET και συχνά από μη ασφαλείς πηγές μάλλον εξαρτούν και επηρεάζουν ασφαλώς ή παραπλανητικά τον πολίτη, με συχνό αποτέλεσμα την αβεβαιότητα.

Μία Δημοκρατική Πολιτεία οφείλει να καθιερώσει στη πράξη, ως ένα ύψιστο δικαίωμα του πολίτη, τη παροχή κάθε αξιόπιστης πληροφορίας που του είναι χρήσιμη, όχι μόνο για θέματα που προϋπάρχουν, αλλά και για θέματα τα οποία λαμβάνουν χώρο ταυτόχρονα και για αυτό που σχεδιάζονται για το μέλλον.

Η πολιτεία οφείλει να πρωτοστατήσει, προστατεύοντας τον πολίτη από την καθιερωμένη πια παραπλάνηση μέσω της παραπληροφόρησης, ή τη μερική πληροφόρηση ή τη ψευδή πληροφόρηση, δίνοντας έτσι το δικαίωμα στον πολίτη να δημιουργεί, προγραμματίζοντας τις άμεσες ή μελλοντικές κινήσεις του με τη βεβαιότητα της αληθινής γνώσης.

Ας αναλογισθούμε λοιπόν πόσο πολύ

μας κατακλύζουν από χιλιάδες μεριές με ΕΙΔΗΣΕΙΣ και ΓΕΓΟΝΟΤΑ διαφορετικής παρουσίασης και ανάγνωσης το καθένα και των αιτιών που τα δημιούργησαν, με ΦΗΜΕΣ που θέλουν να χαλιναγωγούν τις σκέψεις μας και τις πράξεις μας, με ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ γεγονότων που συνήθως αφήνουν στη φαντασία του πολίτη να συμπεράνει τα αίτια και το σκοπό του κάθε γεγονότος και τέλος το πλήθος των ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, οι οποίες γίνονται γνωστές μόνο σε λίγους που τις αξιοποιούν για όφελός τους και μετά, ανώφελος πλέον, δίνονται στη διάθεση του κάθε πολίτη.

Οι επιλεκτικές αυτές ΦΗΜΕΣ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ και ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ υποτάσσουν και κατευθύνουν τον πολίτη, δεν τον καταξιώνουν ως αξιόπιστο ισότιμο και συμμετέχο των γεγονότων πρόσωπο.

Τι μπορεί να γίνει λοιπόν και ποιος μπορεί να κάνει κάτι σημαντικό μέσα σε αυτή τη ζούγκλα πληροφόρησης και παραπληροφόρησης, ώστε ο πολίτης να έχει πιστοποιημένα έγκυρες και έγκαιρες πληροφορίες από τις οποίες θα εξαρτήσει την επαγγελματική, εκπαιδευτική, κοινωνική, κλπ. σταδιοδρομία του;

Νομίζουμε ότι μόνο οι πανίσχυρες κρατικές υπηρεσίες μπορούν να παρέχουν εγγυημένα το αγαθό της κάθε πληροφόρησης, που χρειάζεται ένας πολίτης και ειδικά για θέματα εκπαιδευτικά, επαγγελματικά, κοινωνικά, υγείας, κλπ. για να μπορεί με τη ποιότητα της πληροφόρησης:

1) Να αυξάνει την αυτοπεποίθησή του, για να τον βοηθά να γίνει περισσότερο υπεύθυνος για τις αποφάσεις και πράξεις του.

2) Να αυξάνει τις γνώσεις του και να διευρύνει τους ορίζοντές του.

3) Να σταθμίζει σωστά τις σκέψεις, τις εκτιμήσεις, τη στάση του και τη συμπεριφορά του.

4) Να ξεκαθαρίζει τους στόχους του 7 και να χαράζει το σχέδιο της ζωής του.

5) Να διευρύνει τις επιλογές του και να αυξάνει τις εναλλακτικές λύσεις που έχει στη διάθεσή του κάθε φορά.

6) Να λαμβάνει σωστές αποφάσεις.

Οι ιδιότητες που διασφαλίζουν τη ποιότητα των πληροφοριών, τις οποίες εγγυημένα μπορούν να παρέχουν ειδικές κρατικές υπηρεσίες, είναι:

A) ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ, ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ

Δηλαδή οι πληροφορίες να ισχύουν, να είναι αληθείς, να περιέχουν ορθά στοιχεία, τα οποία να παρουσιάζονται με σαφή και εύκολα αντιληπτό από όλους τους ενδιαφερόμενους τρόπο.

B) ΕΓΚΑΙΡΕΣ

Δηλαδή να είναι διαθέσιμες τη κατάλληλη στιγμή.

Γ) ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ

Δηλαδή να αφορούν τη τρέχουσα κατάσταση.

Δ) ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ

Δηλαδή να είναι ειδικές και να αφορούν το συγκεκριμένο ζήτημα.

E) ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ

Δηλαδή να προέρχονται από ασφαλείς και αξιόπιστες πηγές, ώστε να μπορούν να ελεγχθούν για την ακρίβεια και την ορθότητά τους.

ΣΤ) ΠΛΗΡΕΙΣ

Δηλαδή : να μην παρουσιάζονται ελλείψεις πληροφορίες ηθελημένα ή αθέλητα.

Z) ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ

Δηλαδή : να μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί με εύκολο και άμεσο τρόπο, πάνω σε ένα θέμα που τον αφορά, έχοντας πρόσβαση στις ανάλογες πληροφορίες.

Μα θα απορήσει κάποιος, εάν είναι δυνατόν, ένα κράτος με τις υπηρεσίες του, να έχει τη δυνατότητα να παρέχει τις απίστευτα πολλές πληροφορίες που μπορεί να ζητηθούν από τους πολίτες.

Η τοποθέτησή μας είναι ότι να είναι απόλυτα δυνατόν χωρίς ιδιαίτερη επιβάρυνση, αρκεί ο τρόπος που λειτουργούν οι υπηρεσίες του, για οποιοδήποτε κλάδο, να έχουν μέριμνα συλλογής, καταγραφής και ταξινόμησης. Για κάθε πληροφορία και διάθεσής της στον πολίτη, με εύκολο και άμεσο τρόπο.

Για να λειτουργεί όμως και έτσι ένα κράτος πρέπει πρώτα να διέπεται η νοοτροπία του και η λειτουργία του, από τη σημαντική αρχή, ότι η σωστή και πλήρης πληροφόρηση του πολίτη είναι βασική προϋπόθεση προόδου των πολιτών και του ίδιου του κράτους.

Η πληροφόρηση δεν έχει στεγανά, δε μπορεί να είναι επιλεκτική, δε μπορεί να είναι ελλιπής και άκαιρη. Είναι κοινό αγαθό της κοινωνίας, ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ:

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο άνθρωπος με τις επινοήσεις του, τις δραστηριότητές του και τις σκοπιμότητές του έχει δημιουργήσει πολύπλοκες και απρόβλεπτες συνθήκες που συνεχώς αλλάζουν, όπως το εναλλασσόμενο ηλεκτρικό ρεύμα, στην παλλόμενη ροή του οποίου δραστηριοποιούνται οι πολίτες, χωρίς να γνωρίζουν τι ισχύει, ή τι θα ισχύει κάθε στιγμή.

Μέσα σε αυτή τη παλίρροια προσφέρονται άπειρες πληροφορίες, συνήθως ανεπιβεβαίωτης πηγής και περιεχομένου, μέσα από τις οποίες σπάνια αναδεικνύονται τα αίτια που προκαλούν τις ισχύουσες και μελλοντικές συνθήκες.

Συνήθως, η γνώση των αιτιών είναι προνόμιο λίγων και αυτοί αιφνιδιάζουν τη κοινωνία με νέα προϊόντα, νέους νόμους, νέες πρακτικές, προς όφελός τους.

Βέβαια έρχονται άπειρες πληροφορίες από το διαδίκτυο και άλλες πηγές. Άλλες είναι χρήσιμες, άλλες όχι και πολλές παραπληροφορούν. Ο πολίτης συγκεντρώνει και αξιολογεί τις πληροφορίες, χωρίς να είναι τόσο βέβαιος ότι είναι έγκυρη και αξιόπιστη η πληροφορία και η πηγή που προέρχεται αυτή. Πνιγμένος μέσα στον ωκεανό των πληροφοριών, ψάχνει και δεν μπορεί να βρει αυτά που του λείπουν.

Του λείπει η γνώση του πρακτικού τρόπου χρησιμο-

ποίησης της τεχνολογίας, της χημείας και των φυσικών αγαθών, για να μπορέσει και αυτός να παράγει.

Του λείπει η γνώση για την εσωτερική λειτουργική και οικονομική κατάσταση κάθε εργαστηρίου, κάθε επιχείρησης. Διότι τα στοιχεία που δημόσια εμφανίζονται συχνά δεν αντανακλούν τη πραγματικότητα.

Του λείπει η δυνατότητα αναγνώρισης της αόρατης σήμερα διαπλοκής, της οποίας μόνο τα αποτελέσματα γνωρίζει.

Του λείπει η διαφάνεια της προετοιμασίας κάθε Διοικητικού μέτρου.

Τελικά η πληροφόρησή του είναι το γεγονός, το αποτέλεσμα και η εκ των υστέρων κρίσις αυτών, τα αίτια δημιουργίας των οποίων προέρχονται από τις γνώσεις και τη συνδιαλλαγή λίγων.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΝΕΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ:

Παράγω πολύ χαρούφι και ελιές. Τις σοδειές μου πουλώ σε τιμές που δεν καλύπτουν τα έξοδά μου. Θέλω το χαρούφι, τα φύλλα της ελιάς και τον καρπό της να τα μεταποιήσω, να δημιουργήσω νέα χρήσιμα προϊόντα μόνος μου ή με συντοπίτες μου και από τη προστιθέμενη αξία, να επιβιώνω.

Μελέτησα σχετικές πληροφορίες από το διαδίκτυο και συνειδητοποίησα ότι αυτό γίνεται σε άλλα μέρη. Θέλω

να μάθω τις τεχνικές λεπτομέρειες, τα μηχανήματα, τον τρόπο λειτουργίας τους και τον τρόπο επεξεργασίας της σοδειάς μου. Δεν μπορώ. Έχω πληροφορίες για κάποιους ειδικούς τεχνικούς-μελετητές. Η μελέτη τους είναι απαγορευτικά ακριβή για τη μικρή επιχείρησή μου. Αλλά πέρα της μελέτης χρειάζομαι περιοδικά τεχνική υποστήριξη και συμβουλές και πληροφορίες.

Τα Ερευνητικά Κέντρα του Κράτους (συνήθως Πανεπιστημιακά) είχαν την ίδια αντιμετώπιση και χειρότερη, διότι και πιο ακριβά ήταν με τη σφραγίδα του Ιδρύματος ή μου πρόσφεραν, ΑΝΕΠΙΣΗΜΑ, λιγότερο φτηνές μελέτες. Και τότε κατάλαβα ότι το δημόσιο αγαθό δεν αποκτάται από όλους τους πολίτες, αλλά μόνο από αυτούς που έχουν τις ανάλογες δυνατότητες.

Επίσης κατάλαβα ότι το διαδίκτυο μου φανέρωσε το στόχο, μου έδειξε το δρόμο, αλλά η επίτευξη του στόχου δεν είναι δική του, υπόθεση.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ:

Συγγνώμη φίλε μου, αλλά δε σε καταλαβαίνω και γι' αυτό σε διακόπτω.

Τι θέλεις δηλαδή να σου δώσουν μία επιστημονική μελέτη δωρεάν;

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ: Η ολοκλήρωση του πολίτη

Ο όρος ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ είναι διαφορετικός του όρου ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ.

Με τον όρο ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ εννοούμε την καταγραφή και συσσώρευση πληροφοριών και δεν προϋποθέτει την ενεργοποίηση του αποδέκτη από τα διάφορα μηνύματα.

Με τον όρο ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ (εν ημέρα) σημαίνει ότι ο αποδέκτης βρίσκεται ουσιαστικά μέσα στα γεγονότα και τις καθημερινές εξελίξεις, αξιοποιώντας και αφομοιώνοντας το πληροφοριακό υλικό που δέχεται.

Η ενημέρωση κυρίως γίνεται από τα Μ.Μ.Ε. (Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης).

Για πληρέστερη κατανόηση, των απόψεων του άρθρου αυτού, αλλά και όποιου άλλου άρθρου επακολουθήσει, επιθυμούμε να εκθέσουμε περιληπτικά τις αρχές που πρέπει να διέπουν τα ΘΕΤΙΚΑ Μ.Μ.Ε. και τις αρχές που διέπουν τα Μ.Μ.Ε. που δεν λειτουργούν σωστά.

1. ΘΕΤΙΚΑ Μ.Μ.Ε.

- Η πληροφόρηση είναι αντικειμενική και πολύπλευρη, για να αποκτήσει ο πολίτης άποψη, με την οποία ελέγχει την πολιτική ηγεσία και συμμετέχει αντικειμενικά σε κοινωνικοπολιτικούς διαλόγους, δείχνοντας ουσιαστικά ενδιαφέρον για τα κοινά.

- Ο πολίτης ενημερώνεται για τα δικαιώματά του, τα οποία διεκδικεί με σύνεση και τις υποχρεώσεις του, τις οποίες υλοποιεί με συνέπεια.

- Οι πολίτες ενημερώνονται κατάλληλα και ευαισθητοποιούνται για τα κοινωνικά προβλήματα και τότε συμμετέχουν στην προσπάθεια επίλυσής τους.

Άλλωστε μόνο καλά ενημερωμένοι, είναι περισσότερο ευαισθητοποιημένοι πολίτες και μπορούν να αντισταθούν στον τυφλό κομματισμό και πόλωση και αγωνίζονται για δικαιοσύνη και αξιοκρατία.

- Τα σωστά Μ.Μ.Ε. αποτελούν στυλοβάτες της ελεύθερης έκφρασης και πολυφωνίας και συμβάλλουν στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών. Προβαίνουν σε ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο των διαφημίσεων χωρίς να στρέφουν τους πολίτες στην υπερκατανάλωση και θεοποίηση του χρήματος.

- Ενημερώνουν τον μέσο πολίτη για τα σημαντικά οικονομικά ζητήματα, τη γενικότερη κοινωνικοπολιτική

πορεία της χώρας, τα νέα δεδομένα της τεχνολογίας και γενικότερα προβλήματα, όπως οικολογικά κλπ.

- Ενημερώνουν για τη παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου τους, τα πολιτιστικά δρώμενα, αλλά και τις διεθνείς εξελίξεις, όπως και τα σοβαρά διεθνή ζητήματα, όπως η πείνα στον Τρίτο Κόσμο, οι πάσης φύσης παραβιάσεις δικαιωμάτων, τη λειτουργία των διακρατικών ενώσεων κλπ.

2. Μ.Μ.Ε. ΠΟΥ ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΩΣΤΑ.

- Ανταγωνισμός μεταξύ Μ.Μ.Ε. συχνά αθέμιτος (με ειδησεοθηρία και επιδίωξη πρωτιάς στην προβολή ειδήσεων).

- Προσωπικές φιλοδοξίες των δημοσιογράφων, φανατισμός κλπ.

- Ύπουλοι μηχανισμοί, π.χ. ωραιοποίηση, πλύση εγκεφάλου, εικόνα, ήχος, κίνηση, κινδυνολογία, μεγάλα γράμματα κλπ., για να παρασύρουν τους αποδέκτες.

- Εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων (ιδεολογική εξάρτηση των Μ.Μ.Ε.) με παραπληροφόρηση και προπαγάνδα και γίνονται τα ίδια τα Μ.Μ.Ε. ιδεολογία αντί να είναι κανάλια ιδεολογιών.

- Προωθούν οικονομικά συμφέροντα, έχουν μετατραπεί σε κερδοσκοπικές κυρίως επιχειρήσεις, θυσιάζοντας την ποιότητα της πληροφόρησης.

Εδώ πρέπει να αναφερθούμε στην ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, η οποία δεν είναι μια απλή αυθόρμητη ενέργεια επικοινωνίας μεταξύ του καναλιού (πομπού) και του αποδέκτη (πολίτη), αλλά μια ειδικά σχεδιασμένη μετάδοση μηνύματος, με σκοπό την παραποίηση της αλήθειας και την παραπλάνηση της κοινής γνώμης με σκοπούς και συνέπειες:

1) Εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων ή πολιτικών φιλοδοξιών με έλλειψη ανάλογου ήθους, από στυγνούς χωρίς συναίσθηση επαγγελματίες.

2) Υποστήριξη κατ' όνομα δημοκρατιών ή ολοκληρωτικών καθεστώτων για να αποτρέψουν το ενδιαφέρον του κοινού από βασικά κοινωνικοπολιτικά θέματα σε άλλες κατευθύνσεις, για να μην αφυπνίζεται ο λαός.

3) Κρίση αξιών, έλλειψη ηθικών αναστολών και παιδείας, επικράτηση ατομικιστικού πνεύματος, εγωκεντρικές τάσεις με έλλειψη σεβασμού στο συνάνθρωπο.

4) Αδυναμία πολιτών να ασκήσουν αποτελεσματικό έλεγχο στους ηγέτες και περιορισμό της κριτικής σκέψης.

5) Υποδούλωση σε ρατσιστικές αντιλήψεις και αποπροσανατολισμό και ναρκοθετημένα δημοκρατικά ιδεώδη με έξαρση της βίας και του εγκλήματος.

Θα μπορούσαμε να αναλύσουμε περισσότερο τα παραπάνω δεδομένα και να προσθέσουμε σε κάθε περίπτωση περισσότερα.

Ας κρίνει όμως ο κάθε πολίτης, με τα παραπάνω δεδομένα την ποιότητα των καναλιών που συνήθως του προσφέρονται και παρακολουθεί.

Ίσως πρέπει λοιπόν να σκεφτούμε και να απαιτήσουμε τους δεσμευτικούς κανόνες με τους οποίους πρέπει να λειτουργούν τα κανάλια και το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους και τους σκοπούς τους.

Με κανόνες η Πολιτεία πρέπει:

1. Να επιβάλλει αυστηρές κυρώσεις όταν παραβιάζονται βασικές αρχές της ελευθερίας των πολιτών και τα ατομικά τους δικαιώματα.

2. Να πάρει μέτρα για τη καταπολέμηση των διαπλεκόμενων συμφερόντων (αλληλοεξαρτώμενα συμφέροντα μεταξύ πολιτικών, Κράτους και επιχειρηματιών του χώρου των Μ.Μ.Ε.).

3. Να επιδιώξει την πολυφωνία και την ελεύθερη έκφραση μέσα από τα Μ.Μ.Ε.

4. Να απελευθερώσει μηχανισμούς ελέγχου.

5. Να διασφαλίσει τα δικαιώματα των πολιτών.

6. Να διασφαλίσει τις εργασιακές σχέσεις των δημοσιογράφων, έτσι ώστε απρόσκοπτα να ασκούν το έργο τους.

7. Οι ειδήσεις να είναι εξακριβωμένες, λακωνικές, να μη σχετίζονται με θέματα που πουλάνε (ιδιωτική ζωή καλλιτεχνών, πολιτικών, σκανδαλοθηρία ή εκείνα που προβάλλουν δυσάρεστες προσωπικές στιγμές ή τον πόνο προσώπων και οικογενειών) να μη διακόπτονται από διαφημίσεις.

8. Να διαχωρίζεται απόλυτα η ειδηση από το σχόλιο και η κριτική από το κουτσομπολιό και να φωτίζεται η ειδηση ολόπλευρα και όχι από ορισμένες πτυχές της.

Θα ολοκληρώσουμε τις περιληπτικές παραθέσεις μας για τα Μ.Μ.Ε. επαναφέροντας στη μνήμη μας τον Τύπο και πόσο ο Τύπος μπορεί να στηρίξει το δημοκρατικό πολίτευμα, αρκεί μέσα από τον Τύπο να εκφράζονται οι κάθε είδους ιδεολογίες και πολιτικά προγράμματα και να προβάλλονται οι διεκδικήσεις των κοινωνικών ομάδων και να ασκεί κριτική στις ενέργειες της εξουσίας.

Να στέλνονται μέσα από τις σελίδες του, συνεχώς μηνύματα από τον πολίτη προς την πολιτεία και τα όργανά της και από την πολιτεία προς τον πολίτη.

Με ακριβή, πλήρη και έγκυρη ενημέρωση, ο πολίτης πιο ήρεμα και σωστά μπορεί να επιλέξει τους αντιπροσώπου του.

Τότε με αυτό τον ΤΥΠΟ ο λαός από κατευθυνόμενη μάζα αναδεικνύεται σε δυναμικό σύνολο από ενημέρους πολίτες, οι οποίοι επηρεάζουν αποφασιστικά τις εξελίξεις.

Αρκεί και ο ΤΥΠΟΣ να αποφύγει όλα τα κακά φαινόμενα που εμφανίζονται η κακή λειτουργία των Μ.Μ.Ε. και κυρίως της τηλεόρασης.

Η εφημερίδα Κοινωνική Καινοτομία προσπαθεί σύμφωνα με τη γνώση που έχει για όλα όσα συμβαίνουν και περιληπτικά αναφέρουμε παραπάνω.

Εσύ Αναγνώστη βοήθησέ την με την προσωπική σου αρθρογραφία και παρέμβαση.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Όχι φίλε μου. Αλλά στο διαδίκτυο συνήθως οι πληροφορίες δεν προχωράνε στο ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ που σημαίνει να δώσει λεπτομέρειες όχι μόνο για την ύπαρξη ενός στόχου (προϊόν, κλπ.) αλλά και αξιόπιστες λεπτομέρειες δημιουργίας του. Αλλά εγώ περίμενα τουλάχιστον από το κράτος να μου παρείχε τις πληροφορίες, τις μελέτες και τις τεχνικές συμβουλές.

Και αν σου πω, δε θέλω τίποτα δωρεάν.

Θέλω μόνο με λογικές τιμές και ευκολίες να πληρώσω ό,τι πρέπει σύμφωνα με τις δυνατότητές μου.

Γιατί, αν δε γίνεται αυτό, όλες οι τεχνολογικές εξελίξεις κατακτώνται από αυτούς που έχουν χρήματα και έτσι η κάθε πληροφόρησή μου είναι μόνο θεωρητική.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΟΣ:

Παραμβαίνοντας και εγώ θέλω να καταθέσω στη συζήτηση ότι ποτέ δε μπόρεσα από το διαδίκτυο να πληροφωρηθώ τις προθέσεις και τις πραγματικές δυνατότητες των συνεργατών μου ειδικά σε άλλες χώρες.

Αυτά τα στοιχεία μπορούσα να τα είχα μόνο αν πλήρωνα, αδρά, ιδιωτικούς ερευνητές, διότι ούτε και ο εμπορικός ακόλουθος του κράτους μου, μου έδωσε ελάχιστα πειστική πληροφόρηση.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ:

Φίλοι μου αντιλαμβάνομαι ότι ζούμε σε μια πλημμυρίδα πληροφοριών, κυρίως από το διαδίκτυο, αλλά το χρήσιμο ζητούμενο από τον πολίτη για την πρόδο του, με βεβαιότητα, παραμένει ο μεγάλος Άγνωστος, εκτός και εάν διαθέσει αν μπορεί αρκετά χρήματα, που είναι το προνόμιο λίγων.

Αυτοί οι λίγοι λοιπόν γίνονται ολοένα και ισχυρότεροι γιατί έχουν την πλήρη πληροφόρηση που χρειάζονται.

Αντιλαμβάνομαι από τις παρατηρήσεις σας, αλλά και την εμπειρία μου, ότι το κράτος έπρεπε να είχε τρόπους απόκτησης της κάθε γνώσης και της κάθε πληροφόρησης, συμβατούς με τις δυνατότητες των πολιτών, ώστε όλοι να μπορούν να είναι κάτοχοι της πληροφόρησης που χρειάζονται για την ανάπτυξη τους και την πρόδο τους

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ολοκλήρωση του κάθε ανθρώπου, απαιτεί μια προσπάθεια απόκτησης γνώσης. Έτσι σε κάθε άτομο γεννάται η επιθυμία να ταξιδέψει για να γνωρίσει γεγονότα και δημιουργήματα της φύσης και του ανθρώπου που τον ενδιαφέρουν και να συναντηθεί με άλλους ανθρώπους.

Παράλληλα, οι συνθήκες μέσα στις οποίες ζει στην καθημερινότητά του ο κάθε άνθρωπος, μπορεί να είναι μονότονες, ανθυγιεινές, συχνά σκληρές, αλλά και όσο καλά να είναι, καταντούν μονότονες.

Μία λοιπόν, μικρή έστω απόδραση από την καθημερινότητα, του χαρίζει ευεξία και τον εκτονώνει ψυχικά και σωματικά, για να επανέλθει στην καθημερινότητα ανανεωμένος.

Τα παραπάνω και άλλες διάφορες αιτίες, αποτελούν ένα κίνητρο που καθοδηγεί σε ταξίδια, τον κάθε άνθρωπο.

Τις ειρηνικές αυτές προσωρινές μετακινήσεις ονο-

μάζουμε Τουρισμό και είναι μετακινήσεις εντελώς διαφορετικές από άλλες, όπως οι μετακινήσεις για εύρεση εργασίας, για εκπαίδευση, για προστασία της ζωής, κλπ.

Πρέπει λοιπόν να αναγνωρίσουμε ότι ο κάθε επισκέπτης, ως τουρίστας, έρχεται στον κάθε τόπο για να γνωρίσει, να ζήσει με τους ντόπιους, να αναζωογονηθεί, σε ένα ενδιαφέρον γι' αυτόν διαφορετικό περιβάλλον και έτσι να μπορεί να συνεχίσει την καθημερινότητά του, πιο ζωτικός και πιο ευτυχής.

Ο Τουρισμός λοιπόν είναι μία μορφή συμβίωσης των ανθρώπων, έστω και προσωρινός, είναι μία συμβίωση που θεμελιώνει την γνωριμία, την ολοκλήρωση των ανθρώπων και τελικά είναι μια φιλοξενία, του κάθε επισκέπτη.

Ποια είναι όμως η διαφορά της φιλοξενίας και του Τουρισμού; Ουσιαστικά μικρή.

Διότι, η μεν φιλοξενία βασίζεται σε ανθρώπινα αισθή-

ματα ή ανάγκες, αλλά και αυτή γεννά μία υποχρέωση ανταπόδοσης (με ένα δώρο ή υποχρέωση φιλοξενίας του οικοδεσπότη), ο δε τουρισμός επίσης βασίζεται σε ανθρώπινα αισθήματα ή ανάγκες και στην περίπτωση αυτή οι φιλοξενούμενοι συνήθως είναι άγνωστοι και πολλοί, οπότε η ανταπόδοση από τον φιλοξενούμενο καθιερώνεται να είναι άμεση και χρηματική και γίνεται σε χώρους και οικήματα (ξενοδοχεία, κλπ.) ειδικά, για να φιλοξενούν τους επισκέπτες. Έτσι με την έννοια αυτή ο Τουρισμός στηρίζεται και στηρίζεται από επιχειρηματίες. Από το σημείο αυτό πρακτικά διαχωρίζεται η έννοια του τρόπου φιλοξενίας και Τουρισμού.

Όμως δεν πρέπει ποτέ να ξεχνούμε ότι η ίδια αιτία γέννησε και την φιλοξενία και τον Τουρισμό. Το θέμα μας λοιπόν είναι η ανάλυση του τρόπου λειτουργίας ενός Τουρισμού που στηρίζει όλες τις δράσεις του στα ευγενή αισθήματα της φιλοξενίας, χωρίς φυσικά να παραβλέπει την οικονομία.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μου είναι λίγο δύσκολο να δεχτώ ότι η φιλοξενία και ο Τουρισμός είναι η ίδια σχέση μεταξύ των ανθρώπων. Μπορώ όμως άνετα να δεχτώ ότι ο Τουρισμός γίνεται η αιτία να γνωρισθούν άνθρωποι, να δημιουργήσουν φιλίες και μετά μπορεί να προσφερθεί, η φιλοξενία μεταξύ τους.

Είναι όμως σκοπός του κάθε τουρίστα να γνωρίσει και να γίνει φίλος ή αρκείται ότι θα γνωρίσει γενικά ένα νέο περιβάλλον, που του αρέσει η κοινωνική του ζωή, ο πολιτισμός του και η φύση του;

Η ερώτησή μου έχει σκοπό να μάθω, που στηρίζεται η έννοια του Τουρισμού πραγματικά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Και εγώ και εσύ και όλοι μας έχουμε ταξιδέψει. Είμαστε όλοι μας λοιπόν λίγο πολύ Τουρίστες κάποιες στιγμές. Ας ρωτήσει λοιπόν ο καθένας τον εαυτό του.

Θα σου απαντήσω όμως εγώ για τον εαυτό μου.

Ταξιδεύοντας, ποτέ δεν πήγα σε ένα μέρος για να βρω ένα συγκεκριμένο χαρακτήρα ανθρώπου, για να γίνω φίλος μαζί του. Συνήθως ταξιδεύω για να γνωρίσω τον τρόπο που ζουν άλλοι άνθρωποι, τα δημιουργήματά τους και να ζήσω μαζί τους, μέσα στην κοινωνία τους και το φυσικό τους περιβάλλον που ζουν.

Έτσι επιλέγω το μέρος που θα ταξιδέψω. Όταν όμως μου αρέσει ο τρόπος που ζουν και μου αρέσουν τα πολιτιστικά και τεχνικά δημιουργήματά τους, αισθάνομαι την ανάγκη να πλησιάσω τους ανθρώπους αυτούς και να γνωρίσω πως σκέπτονται, πως αντιμετωπίζουν την καθημερινότητά τους και καμιά φορά γνωρίζω και τις τεχνικές που χρησιμο-

ποιούν (πολλές φορές παραδοσιακά) για να δημιουργήσουν.

Έτσι ουσιαστικά είμαι ευτυχισμένος όταν βρω ανθρώπους ανοιχτούς, ομιλητικούς, πρόθυμους για συζήτηση και να ανταλλάξουμε τις εμπειρίες μας. Αυτό είναι το βασικό.

Βέβαια πολλές φορές οι άνθρωποι που συναντώ έχουν πολλή δουλειά, δεν μου αφιερώνουν χρόνο και αυτό με οδηγεί να επισκέπτομαι συχνά τόπους ήπιας κίνησης με δική μου πρωτοβουλία.

Τότε φίλε μου δημιουργώ και φιλίες και τότε αισθάνομαι συχνά την φιλοξενία με την πραγματική της έννοια.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μα είναι δυνατόν αυτό να είναι εφικτό για χιλιάδες επισκέπτες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Νομίζω σε μεγάλο βαθμό είναι δυνατόν.

Κάθε άνθρωπος έχει τα ενδιαφέροντά του, τα οποία, θα ήταν ευτυχής εάν τα ικανοποιούσε.

Πρέπει λοιπόν ο καθένας μας, να ψάξει να τα βρει και ανάλογα να αποφασίζει που και πως θα ταξιδέψει. Βέβαια εδώ παίζει σημαντικό ρόλο η οικονομική κατάσταση του κάθε ανθρώπου.

Οι οργανωτές όλου του φάσματος του Τουρισμού προσπαθούν να δώσουν την οικονομικότερη ευκαιρία στους τουρίστες και μέσα από τα επιχειρηματικά τους συμφέροντα οργανώνουν ταξίδια μαζικά για να πέσει το κόστος των διακοπών και έτσι οι άνθρωποι μαζικά ταξιδεύουν, μαζικά διαμένουν, μαζικά τρώνε και μαζικά επισκέπτονται ενδιαφέροντα μνημεία. Δεν μπορούμε να πούμε ότι αυτή η οργάνωση είναι κακή.

Σε ερωτώ όμως εγώ τώρα, είναι απα-

ραίτητη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Με βεβαιότητα μπορώ να σου απαντήσω ότι όλα οδηγούνται πολύ αργά στην κοινή ικανοποίηση που θέλουν οι απλοί άνθρωποι.

Επιτυγχάνονται όμως με μεγάλη καθυστέρηση και όταν έλθει ο καιρός να γίνουν πράξη, έχουν προκύψει νέες ανάγκες, νέες συνθήκες.

Έτσι θα σου απαντήσω ότι αφού τον μαζικό τουρισμό τον δημιούργησε η ανάγκη οικονομικών διακοπών, πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει μέχρις ότου διαμορφωθούν άλλες οικονομικές προτάσεις διακοπών, με τις οποίες ο κάθε άνθρωπος θα έχει να επιλέγει προορισμούς σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά του. Και τότε η συμμετοχή της κάθε κοινωνίας στον Τουρισμό θα είναι πιο ολοκληρωμένη.

Μέχρι τότε όμως οι οργανωτές θα πρέπει να δημιουργήσουν άλλη ωφέλιμη γι' αυτούς επιχειρηματική οργάνωση που θα δίνει την ευκαιρία, οι επισκέπτες να ζουν κοντά στην κοινωνία που επισκέπτονται, αλλά και επισκέπτες με κοινά ενδιαφέροντα, να έχουν την ευκαιρία να συνευρίσκονται.

Αυτά μπορούν να γίνουν και μέσα στους ανάλογους χώρους της κοινωνίας και μέσα σε τουριστικές εγκαταστάσεις.

Θεωρώ λοιπόν ότι η μαζικότητα πρέπει να κατηγοριοποιηθεί για να περνούν στις διακοπές τους, μαζί άνθρωποι με κοινά ενδιαφέροντα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δηλαδή εννοείτε ότι ο τουρίστας δηλώνοντας πέρα από την κατηγορία ξενοδοχείου που θέλει και το καλό κλίμα, τη θάλασσα ή βουνό, δηλώνει και τις ιδιαίτερες επιθυμίες του που θέλει

να ικανοποιήσει, είτε στο χώρο που διαμένει, είτε στην τριγύρω κοινωνία και ανάλογα να του προτείνονται τόποι προορισμού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ναι είναι ένα εφικτό οργανωτικό πρόγραμμα, που ολοκληρώνει την έννοια του Τουρισμού. Με αυτό το πρόγραμμα και επαγγελματίες, αλλά και οι ίδιες οι κοινωνίες μπορούν να συμμετέχουν, με σκοπό μια ουσιαστική προσέγγιση των ανθρώπων, σύμφωνα με τον χαρακτήρα και τα ενδιαφέροντά τους. Δηλαδή οι ίδιες οι κοινωνίες σύμφωνα με τον τρόπο που ζουν και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, θα έχουν τη δυνατότητα να συναντηθούν ατομικά ή ομαδικά με ανθρώπους με ίδια ενδιαφέροντα.

Με το ίδιο πνεύμα μπορούν να οργανώνονται συναντήσεις και μέσα στις τουριστικές εγκαταστάσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μα αυτός είναι ένας αντίθετος δρόμος, σε σχέση με τα υπάρχοντα τουριστικά προγράμματα, όπως το All Inclusive (όλα προπληρωμένα μέσα στις εγκαταστάσεις).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η οικονομία δεν αντιστέκεται στις κοινές επιθυμίες των κοινωνιών. Απεναντίας τις αξιοποιεί.

Το σύστημα ΟΛΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΝΑ (All Inclusive) δεν είναι πάντα φθηνό. Υπάρχουν και φθηνά και ακριβά προγράμματα, ανάλογα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνει.

Στο σύστημα αυτό χωρούν και οι δραστηριότητες της κοινωνίας μαζί με τις δραστηριότητες των τουριστικών εγκαταστάσεων.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

Όταν ένας τουρίστας αποφασίζει να επισκεφθεί την περιοχή μιας χώρας, προφανώς η επιθυμία του, δεν είναι μόνο η διαμονή του σε ένα ξενοδοχείο, όπου βεβαίως θα απολαμβάνει τις υπηρεσίες που του παρέχονται.

Είναι λογικό να θέλει να γνωρίσει την περιοχή και τα αξιοθέατά της, την κοινωνία με τα ήθη, τα έθιμα και τα πολιτιστικά της δρώμενα και οι διακοπές του, θα ήταν ολοκληρωμένες εάν είχε την ευκαιρία να βιώσει τις εμπειρίες της καθημερινότητας της τοπικής κοινωνίας.

Προϋπόθεση για να υλοποιηθεί αυτή η ολική προσφορά προς τον επισκέπτη, είναι οι μικρές κοινωνίες (χωριά, κωμοπόλεις και γειτονιές πόλεων) να οργανώσουν ως κίνητρο επίσκεψης μόνιμες παρουσιάσεις, όπως εκθετήρια τοπικών προϊόντων, μουσεία τοπικής τέχνης και ιστορίας κλπ.

Παράλληλα να οργανώσουν σε βεβαίως ημερομηνίες, εκδηλώσεις μουσικοχορευτικές, πανηγύρια, επιδείξεις

παραδοσιακού τρόπου παραγωγής προϊόντων και βέβαια να αναδείξουν επαγγελματικά (με χάρτες, σήμανση, κλπ.) τις περιοχές και τις διαδρομές φυσικού κάλους ή και τα σημεία άσκησης δραστηριοτήτων στη φύση.

Όλα αυτά γίνονται και τώρα, είτε περιστασιακά, είτε ελλειμματικά, είτε ολοκληρωμένα, αλλά συνήθως άγνωστα στους πολλούς επισκέπτες και ντόπιους.

Μέσα σε αυτή την περιστασιακή δραστηριοποίηση των ντόπιων, επιλέγει ο τουρίστας την τελευταία στιγμή και αρκετές φορές με μερικά προβλήματα.

Σε κάθε περίπτωση δεν του παρουσιάζεται, πριν αποφασίσει να ξεκινήσει, μία ολοκληρωμένη εικόνα όχι μόνο των υπηρεσιών του ξενοδοχείου, αλλά και του συνόλου των ευκαιριών που μπορεί να απολαύσει στην κοινωνία.

Μία προσπάθεια σε ορισμένα ξενοδοχεία να παρουσιάσουν τοπικούς χορούς και θεατρικά, είναι ωφέλιμη αλλά ελ-

λειμματική και η διασκέδαση βασίζεται σε παιχνίδια και shows, άγνωστα στην τοπική κουλτούρα.

Οι ξενοδοχοί μέσα σε συνθήκες επιβίωσης, θεωρούν τον πελάτη δικό τους και χωρίς να τον πιέζουν, προσπαθούν με διάφορες υπηρεσίες να έχουν το μέγιστο όφελος από αυτόν. Αλλά ο επισκέπτης, δεν είναι μόνο δικός τους και δεν μπορούν μέσα στο ξενοδοχείο να του παρουσιάσουν τις αυθεντικές εμπειρίες που θέλουν, να ζήσουν οι επισκέπτες του.

Η συνεργασία ξενοδοχείου και τοπικής κοινωνίας παρουσιάζεται ως ο ιδανικός τρόπος οργάνωσης διακοπών του επισκέπτη, προς όφελος όλων. Ένα χρόνο πριν, οι ξενοδοχοί με τους οργανωτές κάθε τοπικής δραστηριότητας μπορούν να δημιουργούν πακέτα που θα περιλαμβάνουν τη διαμονή, διατροφή, κλπ. στο ξενοδοχείο και την συμμετοχή του επισκέπτη στα κοινωνικά δρώμενα. Αυτό είναι ωφέλιμο για τον

ξενοδόχο, γιατί αποφεύγει τη πιεσμένη ανταγωνιστική τιμολόγηση συγκρίσιμου πακέτου, διαμονής και διατροφής, ενώ το εμπλουτισμένο πακέτο του δίνει την ευκαιρία να τιμολογήσει τη μοναδικότητα του πακέτου που παρέχει και από την άλλη μεριά δικαιούται να έχει μία προμήθεια από τα δρώμενα για να δικαιολογήσει μία απώλεια εισοδήματός του.

Για την κοινωνία, η συνεργασία αυτή με τον ξενοδόχο δίνει ένα πρόσθετο εισόδημα και πολλά άλλα ενδιαφέροντα.

Για τον επισκέπτη, του δίνεται ένα νέο αυθεντικό προϊόν, το οποίο ανταποκρίνεται σχεδόν στο σύνολο των επιθυμιών του.

Οι εμπειρίες, η φαντασία και ο επαγγελματισμός που πρέπει να δείξουν όλοι που θα εμπλακούν, είναι η βάση που θα δημιουργήσει ένα γνήσια πιστοποιημένο τουριστικό πακέτο υπηρεσιών, που θα αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.

ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τα κίνητρα για τα άτομα να πάνε τουρισμό είναι διάφορα.

Κάθε ομάδα κινήτρων έχει την ιδιαιτερότητά της. Όταν τα άτομα είτε μόνα ή με παρέα ή σε μικρά γκρουπ ταξιδεύουν για να γνωρίσουν ή να βελτιώσουν προσωπικές τους επιδιώξεις, όπως επαγγελματικές, ερευνητικές, αθλητικές, φυσιολατρικές, κλπ, κινούνται αυτόνομα και επιλεκτικά, δημιουργώντας έτσι ένα τμήμα του τουρισμού. Τον ιδιωτικό τουρισμό.

Ένα όμως βασικό κίνητρο πολλών λαών, είναι η αναζωογόνηση αυτών που διαμένουν σε χώρες με ανθυγιεινά κλίματα και έχουν ανάγκη να διαβιώσουν στον ήλιο και τη θάλασσα, με την οικογένειά τους ή όχι και έχουν σκοπό να χαλαρώσουν από την πίεση της καθημερινής έντασης και μονοτονίας.

Από τους λαούς αυτούς δημιουργείται μία μαζική έξοδος για διακοπές σε χώρες όπου βρίσκουν την ατμόσφαιρα της φύσης και της κοινωνίας, που επιθυμούν.

Αυτός ο τουρισμός είναι μία ανάγκη των λαών που αποτελεί ένα κοινωνικό φαινόμενο για το σύνολο του εργαζόμενου ή όχι λαού. Η μαζική αυτή μετάβαση και διαμονή, οργανώνεται από μεγάλες εταιρείες διακοπών, οι οποίες τους προσφέρουν επιλεκτικά τη μετάβαση, τη διαμονή και άλλες υπηρεσίες.

Έτσι λειτουργεί ο μαζικός τουρισμός, ο οποίος σε μεγάλο βαθμό, κατευθύνεται από τις μεγάλες τουριστικές εταιρείες διακοπών.

Αυτό το φαινόμενο δημιουργείται από χώρες προέλευσης των τουριστών

και χώρες υποδοχής αυτών.

Τέτοιο παράδειγμα έχουμε στην Ευρώπη, όπου οι λαοί των Βόρειων χωρών της ηπειρού μεταβαίνουν στις Νότιες χώρες της Μεσογείου για διακοπές.

Στην περίπτωση αυτή, όπως αναφέρουμε παραπάνω, λίγες διεθνείς τουριστικές εταιρείες κυριαρχούν, ανταγωνίζονται μεταξύ τους και επιζητούν και πολλές φορές επιβάλλουν φθηνές τιμές για να αυξήσουν την πελατεία τους και για να γίνει αυτό, θα πρέπει οι τιμές να δίνουν τη δυνατότητα να κάνουν τουρισμό και τα χαμηλότερα οικονομικά στρώματα των κοινωνιών των Βόρειων Χωρών.

Όταν αυτή η τάση συνδυάζεται και με υπερπληθώρα τουριστικών εγκαταστάσεων, στη Μεσόγειο δημιουργείται ένα φαινόμενο, όπου οι μεν επιχειρήσεις λειτουργούν οριακά φθηνά παρέχοντας κάθε μία τα απαραίτητα στην κατηγορία της, οι δε τουρίστες απολαμβάνουν την υγιεινή ατμόσφαιρα, πληρώνοντας φθηνά ένα καλό φαγητό ή και ποτό μέσα σε εντυπωσιακά πολλές φορές ξενοδοχεία και κάποια εκδρομή, για να γνωρίσουν δύο-τρία ενδιαφέροντα σημεία της περιοχής.

Αυτός ο απαραίτητος και χρήσιμος Μαζικός Τουρισμός αν και είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο που δημιουργείται από μία βασική ανάγκη αναζωογόνησης των ανθρώπων των Βόρειων Χωρών, δεν αντιμετωπίζεται από τα Κράτη του, ως κοινωνική ανάγκη, της κοινωνίας τους.

Γιατί αν αντιμετωπιζόταν έτσι, οι

αρμόδιοι φορείς Βόρειων και Νοτίων Χωρών της Ευρώπης (παίρνοντας το παράδειγμα της Ευρώπης) θα έπρεπε πρώτα να κοστολογήσουν το κόστος διαμονής και διατροφής στο πλαίσιο της ενιαίου κόστους λειτουργίας ομοίων κατηγοριών ξενοδοχείων, σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και βάσει του κόστους επιβίωσης των επιχειρήσεων αυτών θα έκαναν μία κοινωνική πολιτική, επιδότησης όσων πολιτών του κάθε κράτους χρειαζόνταν ενίσχυση για να μπορούν να απολαμβάνουν ευπρεπείς διακοπές.

Γιατί, όπως γίνεται σήμερα, μέσα στην ανεξέλεγκτη ελεύθερη αγορά, τα ισχυρά τουριστικά γραφεία επιβάλλουν τις τιμές, ανεξάρτητα κόστους λειτουργίας, σε πληθώρα τουριστικά καταλύματα και έτσι οι τιμές επιδοτούνται από τις τουριστικές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα οι πολλοί τουρίστες να ζουν με τις ψευδοισθήσεις μιας μαζικής διαβίωσης. Αυτό δεν αρμόζει στον άνθρωπο.

Και βέβαια μέσα σε αυτή την κατάσταση, οι χώρες και οι επιχειρήσεις υποδοχής συνέχεια κρίνονται.

Κρίνονται για την ποιότητα των υπηρεσιών τους.

Κρίνονται για την συμπεριφορά τους.

Κρίνονται για τους δρόμους, τη σήμανση, τα λιμάνια, τα αεροδρόμια.

Κρίνονται και οι τοπικές κοινωνίες. Και ποιοί είναι οι κριτές;

Αυτοί που ποτέ δεν λογάρισαν, αν τα χρήματα που πληρώνουν οι τουρίστες τους, είναι επαρκή για να έχουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες ή υποδομές

που επιθυμούν από τις επιχειρήσεις και το κράτος υποδοχής.

Αναλογίσθηκαν ποτέ ότι οι κρατικές υποδομές όπως τις χρειάζεται ο τουρισμός λειτουργούν 4-6 μήνες. Αναλογίσθηκαν ποτέ ότι κάποια εκατομμύρια άνθρωποι εργάζονται στον τουρισμό 4-6 μήνες και τον υπόλοιπο χρόνο είναι άνεργοι.

Αναλογίσθηκαν ποτέ πόσο κόστος λειτουργίας έχουν τα τουριστικά καταλύματα ανάλογα την κατηγορία τους.

Όταν προσμετρηθούν όλα τα παραπάνω τότε θα υπάρξει πραγματική αλληλεγγύη των Κρατών της Ευρώπης (και του κάθε όμοιου παραδείγματος).

Διότι εάν γνωρίζουμε το κόστος λειτουργίας της κάθε εγκατάστασης στον τόπο υποδοχής, τότε το κράτος προέλευσης των τουριστών θα πρέπει να επιδοτεί όσους πολίτες του δεν έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν.

Τότε το κράτος θα συμπεριφέρεται κοινωνικά στους πολίτες του και έντιμα στα κράτη υποδοχής. Αλλά δεν είναι μόνο η εκμετάλλευση κράτους από κράτος.

Τα κράτη προέλευσης τουριστών δείχνουν να μην ενδιαφέρονται για την ανθρώπινη ολοκλήρωση των κοινωνιών τους. Μία ολοκλήρωση που θα έλθει από τις γνωριμίες των πολιτών των λαών και ειδικά την περίοδο των διακοπών. Οπότε χρειάζεται λίγο περισσότερο χρόνος και κόστος.

Όσο για τη λειτουργία της ελεύθερης αγοράς, θα λειτουργεί πολύ καλύτερα για όλους.

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ: Οι ναοί της Δημοκρατίας

Είναι χρήσιμο να ξεκαθαρίσει μέσα του, ο κάθε πολίτης, τι είναι τα πολιτικά κόμματα και πως θα ήθελε να λειτουργούν. Ο πολίτης αφ' ενός αντιμετωπίζει τα καθημερινά του προβλήματα και γνωρίζει τις χρήσιμες ή άχρηστες, τις δίκαιες ή άδικες λειτουργίες των υπηρεσιών του Κράτους και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ παράλληλα έχει άποψη πως θα ήταν ωφελιμότερο για τη κοινωνία και παράλληλα έχει όραμα, με το οποίο θα ήθελε να λειτουργεί το σύνολο της κοινωνίας για μια καλλίτερη ζωή των πολιτών.

Έτσι δημιουργούνται ομάδες πολιτών με τα ίδια οράματα και οι ομάδες αυτές οργανώνονται σε κόμματα, με σκοπό να μεγαλώσουν τις ομάδες τους για να αναλάβουν την εξουσία και να υλοποιήσουν τα οράματά τους.

Για τα θέματα όμως της καθημερινότητας, σε πάρα πολλά οι πολίτες διαφορετικών κομμάτων συμφωνούν τι είναι το καλλίτερο.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΕΝΩΝΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ, ΤΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΩΡΙΖΟΥΝ. Είναι λοιπόν πολύ βασικό, τα κόμματα θεσμικά να συζητούν και να διεκδικούν από κοινού τη τακτοποίηση των καθημερινών θεμάτων.

Είναι η μέγιστη κοινωνική υπηρεσία που μπορούν να προσφέρουν τα κόμματα μέσα από κοινές θέσεις και συνεδρίες, να συναποφασίζουν πλειοψηφικά για θέματα της καθημερινότητας, ενώνοντας έτσι τους πολίτες της κοινωνίας.

Θα πρέπει να γίνει πολύ γνωστό σε όλους τους ανθρώπους ότι πάρα πολλά θέματα της καθημερινότητας, σημαντικά για τους πολίτες, δεν εξαρτώνται από τα οράματα και τις ιδεολογίες, με τις οποίες κάθε φορά πορεύεται η εκάστοτε εξουσία.

Όσον αφορά τα οράματα και τις ιδεολογίες που εκφράζουν τα κόμματα και υλοποιούν όταν γίνουν εξουσία, δεν σημαίνει ότι επιτυγχάνουν το σκοπό τους, όταν διαχειρίζονται το Κράτος και την Αυτοδιοίκηση, αντίθετα εάν διαχειρίζονται το κράτος (όπως γίνεται σήμερα) για να μπορέσουν να διοικήσουν, διορίζουν έμπιστους ομοϊδέατες τους (εκδικώνοντας άλλους πολίτες), παρεμβαίνουν στις υπηρεσίες του Κράτους ή της Αυτοδιοίκησης, για να λειτουργήσουν οι υπηρεσίες της κοινωνίας σύμφωνα με τις αντιλήψεις τους, για να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένους πολίτες και συμφέροντα (εις βάρος άλλων πολιτών) και τελικά εν ονόματι της επίτευξης του οράματος δημιουργούμε καθεστώς άνισης συμπεριφοράς μεταξύ των πολιτών και άδικα για πολλούς πολίτες. Έτσι καθιερώνεται η συνδιαλλαγή με πολλά άδικα και αρνητικά για την κοινωνία αποτελέσματα.

Τα κόμματα βάσει της ιδεολογίας τους, πρέπει να καθοδηγούν (με τους νόμους που ψηφίζουν) και ΟΧΙ να διοικούν τα όργανα του Κράτους ή της Αυτοδιοίκησης, τα οποία πρέπει να διοικούνται από άλλο σώμα έμπειρων στη Διοίκηση εκλεγμένων πολιτών, με σκοπό να τηρείται η Νομοθεσία πιστά στην εφαρμογή της.

Με βάση τα παραπάνω σκεπτικά, θα τολμήσουμε να επαναφέρουμε σε υγιεινή λειτουργία και ό,τι έχει φθαρεί, με νέους νόμους και αρχές, που να ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα με γνώμονα την κοινωνική ευημερία και ευτυχία.

1. ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Οι συνθήκες μέσα στις οποίες επιβιώνει μία κοινωνία, αλλά και οι απόψεις των πολιτών, επιβάλλεται να αναδεικνύονται από αρμόδιες επιτροπές των κομμάτων, μέσα από ανοιχτές τοπικές συζητήσεις, σε ετήσιες εκθέσεις τους, οι οποίες υποχρεωτικά περιλαμβάνουν όλα τα τοπικά θέματα και προτάσεις και στέλνονται στην ανάλογη κεντρική επιτροπή του κάθε κόμματος.

Η ετήσια έκθεση θα συζητείται σε κάθε Αντιπεριφέρεια, σε δημόσια –ανοιχτή συγκέντρωση των μελών του

κόμματος, στην οποία οι ακροατές δε θα έχουν λόγο.

Η Κεντρική Επιτροπή συγκεντρώνοντας τις εκθέσεις όλης της Κρατικής Επικράτειας, οριστικοποιεί το πρόγραμμα εξουσίας του κόμματος, έχοντας όλα τα δεδομένα της πραγματικής κατάστασης της κοινωνικής λειτουργίας από όλη την Επικράτεια.

2. ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η δημιουργία είναι ένα φαινόμενο αναγέννησης, ανάπτυξης και αναπαραγωγής του καινούργιου από το υπάρχον.

Ο πυρήνας στα κόμματα είναι τα μέλη του. Από τα μέλη πρέπει να δημιουργείται το καινούργιο που χρειάζεται η κάθε εποχή, όπως από τη ρίζα βγαίνει το δέντρο.

Ανάμεσα όμως στα μέλη, επικρατούν ομάδες με δικά τους συμφέροντα και σκοπιμότητες, στις οποίες σημαντική επιρροή έχουν και πολυπληθείς συγγενικές σχέσεις.

Τα συμφέροντα των ομάδων αυτών μπορεί να είναι καλά ή και κακά για την πρόοδο της κοινωνίας.

Δεν εκφράζουν όμως συχνά την άποψη της πλειοψηφίας των μελών, η οποία είναι διαιρεμένη συνήθως και επικρατεί η πολυπληθέστερη ή η πιο ισχυρή ή διαπλεκόμενη ομάδα.

Τα κόμματα δεν πρέπει να έχουν διαδικασίες με τις οποίες διαχωρίζονται, για ίδιο όφελος, ομάδες τους. Οι διαδικασίες πρέπει να είναι δημοκρατικές και να επιτρέπουν στα μέλη να αξιολογούν και να προωθούν αξιολογικά τους εκπροσώπους και τις δράσεις τους.

3. ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Τα μέλη και οι υποψήφιοι (ανεξάρτητα εάν έχουν εκλεγεί ή όχι) διαθέτουν τον ελεύθερο χρόνο τους, μέσα από αντίστοιχες επιτροπές σε κοινωφελείς υπηρεσίες.

Τα κόμματα δεν είναι ένας στρατός υποστήριξης της ΕΞΟΥΣΙΑΣ, αλλά είναι μια οικιοθελής οργανωμένη ομάδα, τα μέλη της οποίας εθελοντικά υποστηρίζουν τη λειτουργία της ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ συνολικά.

Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι αυτοσκοπός οι εκλογές παρά τη σημαντικότητά τους και επίσης δεν είναι ομάδες αλληλοεξυπηρέτησης των μελών μεταξύ τους και μόνο, αλλά είναι ομάδες υπηρετήσης της κοινωνίας.

4. ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα κόμματα δεν είναι οργανώσεις διαμαρτυρίας και μόνο. Έχουν μέσα στα πλαίσια της οργάνωσής τους, την ευθύνη να αναδεικνύουν και να καταγγέλλουν ομαδικά (όπως μπορεί να κάνει μία αρμόδια επιτροπή τους) τις κάθε είδους αυθαιρεσίες, αδικίες, καταχρήσεις και κακολειτουργίες, απ' όπου και αν προέρχονται, διαφορετικά γίνονται συνένοχοι.

Αυτή η προσφορά είναι σημαντική, γιατί ένα μεμονωμένο άτομο του είναι δύσκολο να καταγγείλει ένα κακό για διάφορους λόγους (προσωπικούς, επαγγελματικούς ή και για να αποφύγει εις βάρος του αντίστοιχη καταγγελία, όταν και αυτός πράττει παράνομα).

Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του Κράτους, είναι πάντα ένα βήμα πίσω από τους παρανομούντες και δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικοί.

Οι παραπάνω αρχές, νομίζουμε ότι εκφράζουν το κοινό δημόσιο αίσθημα. Βέβαια θα βρεθούν συμπολίτες, εθισμένοι σε ένα αρχηγικό, συγκεντρωτικό σύστημα, μερικούς μάλιστα τους βολεύει, οι οποίοι υποστηρίζοντας τα κεκτημένα, ίσως να αρνούνται να δεχθούν την ενεργή συμμετοχή περισσότερων πολιτών, επικαλούμενοι μία σταθερότητα που επιβάλλεται και αμφισβητούν μία σταθερότητα που αναδεικνύεται.

Αυτά έχει η Δημοκρατία.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ: ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΠΑΡΧΙΩΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ:

Χαίρομαι πάρα πολύ που άνοιξε αυτός ο ανοιχτός κοινωνικός διάλογος στον οποίο με καλέσατε και συμμετέχω.

Πριν απ' όλα σας εκθέτω εμπειρίες και βιώματα, για να θεμελιώσω ερωτήσεις μου.

Εγώ εργάζομαι ως ελεύθερος επαγγελματίας, σε μία περιοχή στην ενδοχώρα πάνω από 30 χρόνια.

Έχω καημό να δω μια επιτροπή ενός κόμματος (γιατί από το κράτος δεν το περιμένω) να επισκεφτεί τη περιοχή μας για να συζητηθεί και να πληροφορηθεί αναλυτικά τα προβλήματα του κλάδου που εργάζομαι και να γνωρίσει τις απόψεις μας, προτεινόμενους τρόπους επίλυσής τους, αλλά και σε ποιους εφικτούς και αποτελεσματικούς στόχους προσβλέπουμε για το μέλλον.

Κανένα κόμμα, καμία επιτροπή.

Και ερωτώ εάν δε γίνεται αυτή η αναλυτική συγκέντρωση στοιχείων κατά τόπο και κατά κλάδο, πως συντάσσονται τα προγράμματα του κάθε κόμματος, με τα οποία θέλει να πείσει το λαό, να τα επιλέξει, για να κυβερνήσει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ:

Θα μου επιτρέψετε λοιπόν να σε ενημερώσω.

Πράγματι τα προγράμματά μας είναι ως ένα βαθμό γενικά, αλλά συντάσσονται από ειδικούς εθελοντές ή μόνιμους συμβούλους που έχει το κόμμα, έχοντας στη διάθεσή μας, από το κράτος, όλα τα στατιστικά στοιχεία που χρειαζόμαστε.

Όταν εκλεγούμε Κυβέρνηση, σίγουρα θα παρέμβετε με κάποιο τρόπο για να ικανοποιηθούν τα προβλήματά σας.

Τότε μέσα στα πλαίσια του προγράμματός μας, προσπαθούμε να επιλύσουμε και τα προβλήματά σας, τα οποία βέβαια γνωρίζουμε και από τα μέλη μας, με όποιο τρόπο και αν μας πληροφορήσουν.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ:

Διαπιστώνω εκ' μέρους σας μία κομματική προσηλωση.

Γνωρίζετε ότι κατά τόπο και κατά κλάδο οι κοινωνικές ομάδες, επαγγελματικές και μη, εκπροσωπούνται από συλλόγους. Αν είχατε, σε δημόσιες συναντήσεις τη πληροφόρηση που θέλετε από τα παρευρισκόμενα μέλη και μάλιστα δημοσίως, θα είχατε πιο σφαιρική και πιο αξιόπιστη και αντικειμενική πληροφόρηση, από τις πληροφορίες που σας δίνει ιδιωτικά ή όχι κάθε μέλος σας.

Αλλά πέραν αυτού, είπατε ότι τις λύσεις προτείνουν τεχνικοί σύμβουλοί σας. Σας βεβαιώνω λοιπόν ότι, εάν αποφασίζετε σε ότι προτείνουν οι Σύμβουλοι, είναι καλλίτερα ίσως να ψηφίζουμε στις εκλογές απ' ευθείας τους Συμβούλους.

Και θέλω να σας ρωτήσω: θέλετε καλύτερο σύμβουλο παρά τις εμπειρίες του ίδιου του λαού, ο οποίος συλλογικά μπορεί να σας μεταβιβάσει στοιχεία της πραγματικότητας και προτάσεις για το μέλλον βασισμένες και προσαρμοσμένες στην εμπειρία και στη λειτουργική ικανότητα της κοινωνίας;

Όσο για τους συμβούλους σας, μπορούν να

Δημοκρατική λειτουργία των κομμάτων

Επειδή ο θεσμός του κόμματος προσαφθεί να αντικαταστήσει μέσω εκλεγμένων οργάνων, την άμεση παρουσία των πολιτών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και ελέγχου, η δημοκρατική τους συγκρότηση και λειτουργία αποτελεί τον θεμέλιο λίθο του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η πραγματικότητα απογοητεύει.

Οι καταστατικοί χάρτες λειτουργίας των κομμάτων δεν αποτελούν ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΑΡΧΩΝ με την κοινωνία των πολιτών, αλλά μια δημοκρατικοφανή κάλυψη της βαθιάς αντιδημοκρατικής και ολιγαρχικής δομής τους.

Σε κάθε περίπτωση τα καταστατικά αυτά, αν δεν εφαρμόζονται επιλεκτικά, ερμηνεύονται και παρερμηνεύονται κατά το δοκούν, ώστε να εξυπηρετούνται τα εκάστοτε συμφέροντα των εσωκομματικών διοικητικών δομών τους.

Η πιο ουσιαστική και αναγκαία κοινωνική παρέμβαση που πρέπει να επιχειρηθεί, προκειμένου να επανέλθουμε στα πλαίσια της Δημοκρατικής τάξης, είναι η θεσμική παρέμβαση στη δομή και λειτουργία των κομμάτων, ως φορέων της αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας.

Έτσι θεσμικά πρέπει να κατοχυρωθούν κανόνες, μερικούς τους οποίους αναφέρουμε παρακάτω:

1. Τα καταστατικά των κομμάτων πρέπει να καταστούν θεσμικά, ως δεσμευτικά έγγραφα λειτουργίας τους και κάθε καταστρατήγησή τους να αντιμετωπίζεται αυστηρά από το πολίτευμα, ως πολιτειακό ολισθημα.

2. Να αναβαθμιστεί ο ρόλος του «μέ-

λους του κόμματος» και να αναδειχτεί η σοβαρότητά του, καθότι επιτελεί πολιτικό λειτουργήμα, ίσης σημασίας με εκείνο οποιουδήποτε εκλεγμένου. Το πολίτευμα πρέπει να εγγυάται και να καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών των κομμάτων.

3. Δεν πρέπει να υπάρχουν μέσα στο κάθε κόμμα όργανα που δεν έχουν εκλεγεί με άμεσο τρόπο, τα οποία άλλωστε γιγαντώνουν τη κομματική γραφειοκρατία και την αυθαιρεσία των μηχανισμών. Έτσι τα κόμματα θα αποκτήσουν πιο ευέλικτες δομές.

4. Οι υποψήφιοι για όλα τα αξιώματα ψηφίζονται από τα μέλη και τους δηλωμένους φίλους του κόμματος, οι οποίοι μπορεί να είναι μέλη επάλληλων ή παράλληλων πολιτικών ρευμάτων ή ομάδων. Κάθε ένας από τα μέλη που ψηφίζουν, μπορεί να προτείνει σε Περιφερειακό επίπεδο τρεις υποψήφιους. Μετά τον έλεγχο από το Πρωτοδικείο και αρμόδια του κόμματος επιτροπή, συντάσσεται ο οριστικός πίνακας των υποψηφίων, οι οποίοι από κοινό πίνακα εκλέγονται.

Κάθε μέλος ψηφίζει τέσσερις υποψήφιους για κάθε αξίωμα, ενώ έχει προτείνει τρεις, αλλά η τέταρτη είναι η αδέσμευτη ψήφος και ίσως η πλέον αντικειμενική.

5. Οι υποψήφιοι επιβάλλεται: α) να μην έχουν δικαστεί ή εκκρεμούν δίκες για βαριά πλημμελήματα και κακοσυνηματικές πράξεις, β) έχουν δετή πραγματική επαγγελματική προϋπηρεσία, γ) καταθέτουν όλα τα τυχόν αφανή και εμφανή περιουσιακά στοιχεία της οικογένειάς των και συγγενών Α' βαθμού, με βαριά ποινή και κατασχέσεις μη δηλωθέντος περιουσιακού στοιχείου, δ) δεν δικαιούνται να γίνουν Υπουργοί ή Κρατικοί Αξιωματούχοι, ε) δεν δικαιούνται να εκλεγούν πέραν των οκτώ (8) ετών και το μέγιστο σε τρεις εκλογές, ενώ μπορούν στην συνέχεια να εργάζονται σε επιτροπές του κόμματος, στ) εκλεγείς βουλευτής αποβάλλεται του αξιώματός του, εάν με δημοψήφισμα ζητηθεί από το λαό με διπλάσιους ψήφους από αυτούς που εκλέχτηκε, ζ) τη διάρκεια της βουλευτικής θητείας δεν μπορεί να δικαιούται δύο επαγγελματικές αποζημιώσεις ή συντάξεις (από το επάγγελμά του και τη βουλευτική του υπηρεσία).

Οι παραπάνω κανόνες προτάθηκαν ενδεικτικά, αλλά ουσιαστικά, γιατί η

▶ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΕΦΙΚΤΟΥ ΑΛΛΑ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΙΚΑΝΟΥ

κρίση των κομμάτων έχει γίνει αισθητά έντονη και εξ' αιτίας της δημοκρατικής απαξίωσής τους και του παραγκωνισμού τους, δημιουργείται μια έντονη τάση στους πολίτες να παρέμβουν σε ένα δημόσιο διάλογο ιδεών και δεν αρκούνται στο δικαίωμα να λένε μόνο ένα «ναι ή όχι».

Υπάρχουν βέβαια πολίτες που, για διαφορετικούς λόγους βρίσκονται δυναμικά προσκολλημένοι στις δομές της κοινωνίας που βιώναμε μέχρι χτες και τις μεθόδους οργάνωσης που αυτή προτείνει.

Οι πολίτες αυτοί, αν και μπορεί να διαθέτουν ισχυρά τυπικά προσόντα, αισθάνονται σιγουριά μέσα σε μια μαζική κοινωνική ομάδα και τους χαρακτηρίζει ένας κοινωνικός φόβος, προκειμένου να αναπτύξουν μία προσωπική τους έκφραση και δράση. Έτσι βιώνουν τις μικρές χαρές μιας υποτυπώδους κοινωνικής προβολής και καταξίωσης.

Είναι γνωστό ότι τα μέλη αυτά της κοινωνίας ενδιαφέρονται περισσότερο γι' αυτές καθ' εαυτές τις διαδικασίες σαν μέσο προσωπικής τους καταξίωσης, παρά για την ορθότητα των αποφάσεων που παίρνονται.

Συνήθως η κοινωνική αυτή έκφραση συγκροτεί τη βάση των σημερινών κομματικών και πολιτειακών «μηχανισμών».

Ο χώρος αυτός θα πρέπει να γίνει αποδέκτης μιας έντονης και χωρίς διασταγμούς, κοινωνικής, πολιτισμικής και πολιτικής νέας παιδείας, αν θέλουμε να ελπίζουμε σε ένα σύντομο ξεπέρασμα της Κρίσης, πολύ πριν από τις γιγαντιαίες παγκόσμιες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές που συντελούνται γύρω μας, υποστούμε ένα συντριπτικό, κοινωνικό «σοκ».

Ο δημοκρατικός μετασχηματισμός των δομών λειτουργίας των πολιτικών σχηματισμών μπορεί να πείσει άμεσα τους πολίτες, για την πραγματική αποκατάσταση της Δημοκρατίας, με αποτέλεσμα την ανόρθωση της κοινωνίας.

▶ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΦΑΣΜΑ ΔΕΝ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΙΧΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 7

κάνουν μια τεχνική επεξεργασία των προτάσεων μας, χωρίς να αλλοιώνουν το περιεχόμενό τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ:

Αγαπητέ πολίτη, παρεμβαίνετε στο έργο μας και το περιορίζετε.

Διότι εάν εσείς κάνετε τις προτάσεις, θα ξεφτίσει η διαφορετικότητα της ιδεολογίας μας και θα μειωθεί το κύρος μας, ως ηγέτες και μπροστάρηδες της κοινωνίας.

Τέλος, αφού η τελική απόφαση είναι δική μας, γιατί να μην αναλαμβάνουμε όλη την ευθύνη της;

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ:

Νομίζω αγαπητέ μου ότι επειδή το κύρος σας πρέπει να στηρίζεται στην ηθική και την ωφελιμότητα της παρουσίας σας. Ως εκπρόσωπος της κοινωνίας, θα πρέπει με μετριοφροσύνη και πνεύμα συνεργασίας να δεχτείτε, ότι η βελτίωση της καθημερινότητας και η πρόοδος δεν θέλουν ιδεολογίες, αλλά εμπειρίες και μάλιστα κοινές εμπειρίες, τις οποίες θέλουμε να σας προσφέρουμε ανιδιοτελώς και δωρεάν.

Έχετε όλο το δικαίωμα να συνθέσετε τις κατά τόπο προτάσεις, να τις αξιολογήσετε και μετά σύμφωνα με τα προγράμματά σας να επιλέξετε ιεραρχικά την επίλυση των προβλημάτων νομοθετώντας ανάλογα.

Αυτή σας η αποστολή είναι σημαντική για την κοινωνία, γιατί με αποφάσεις σας καθορίζεται το μέλλον της και εξαρτώνται, **όχι, όπως λέτε, από την τέχνη του εφικτού, αλλά από την τέχνη του ικανού**, να αξιοποιήσει τα στοιχεία και τις προτάσεις που σας έδωσε η κοινωνία.

Ωρα μηδέν για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Γράφει ο **ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΣ**

Ένα φυλλομέτρημα στα βιβλία της γερμανικής ιστορίας είναι χρήσιμο και διδακτικό των υπεραπλουστεύσεων της πολιτικής ορθότητας. Ο Μπίσμαρκ στα μέσα του 19ου αιώνα έκανε ό,τι έκαναν ενάμιση αιώνα μετά ο Γέλτσιν και ο Μιλόσεβιτς.

ΠΡΩΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ. ΕΝΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ

Η Επανάσταση του 1848 ξέσπασε στο σύνολο σχεδόν των γερμανόφωνων κρατών με αίτημα την Ενιαία Γερμανία και με κορύφωση την Επαναστατική Συνέλευση στη Φρανκφούρτη.

Όταν η συντηρητική Πρωσία που κυριαρχούσε στην Βόρεια και στην Ανατολική Γερμανία μετά την ήττα του Ναπολέοντα διαπίστωσε ότι η συγκρότηση Ενιαίας Γερμανίας δεν θα της διασφάλιζε τη δυνατότητα να επιβάλει μια ενοποίηση με τους όρους της, την βραχυκύκλωσε, περιθωριοποίησε την Αυστρία και μετά τον πόλεμο των δύο χωρών το 1866 την απέκλεισε από την Γερμανική Ενοποίηση.

Η Ενιαία Γερμανία του 1871 ήταν ανολοκλήρωτη, καθώς έλειπαν οι γερμανικές επαρχίες της Αυστρίας, στην ουσία ήταν μια πρωσική Γερμανία, καθώς το Βερολίνο έβλεπε την ενοποίηση με όρους πλήρους κυριαρχίας του και όχι αμοιβαίας υπέρβασης της κυριαρχίας των συμμετεχόντων.

Ένα φυλλομέτρημα στα βιβλία της

γερμανικής ιστορίας είναι χρήσιμο και διδακτικό των υπεραπλουστεύσεων της πολιτικής ορθότητας. Ο Μπίσμαρκ στα μέσα του 19ου αιώνα έκανε ό,τι έκαναν ενάμιση αιώνα μετά ο Γέλτσιν και ο Μιλόσεβιτς.

ΡΩΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΣΣΔ

Στην ΕΣΣΔ από το 1988 και μετά άρχισαν να καταγράφονται φυγόκεντρες τάσεις στις Βαλτικές Χώρες κατά κύριο λόγο και στον Καύκασο στη συνέχεια.

Επρόκειτο για σοβαρότατες προκλήσεις που από μόνες τους δεν είχαν τη δυνατότητα να προκαλέσουν τη διάλυση του πολυεθνικού μορφώματος.

Η πορεία της ΕΣΣΔ προς τη διάλυση ήταν συνειδητή πολιτική επιλογή της Ομάδας Γέλτσιν, που κατέκτησε την προεδρία της Ρωσίας την άνοιξη του 1991 και ήθελε τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, για να επιταχυνθεί πρώτον, η μετάβαση στην οικονομία της αγοράς, δεύτερον, να εκδιωχθεί ο Γκορμπατσόφ από το Κρεμλίνο και τρίτον, να συγκροτηθεί στη συνέχεια ένας σκληρός ομοσπονδιακός πυρήνας με τα τρία σλαβικά κράτη, τη Ρωσία, τη Λευκορωσία και την Ουκρανία, αλλά και με το Καζακστάν.

Η επιβίωση μιας μεταρρυθμισμένης ΕΣΣΔ, για την οποία αγωνιζόταν ο Γκορμπατσόφ, ήταν θανάσιμη απειλή για την υλοποίηση του άγριου σεναρίου μετάβασης στην οικονομία της αγοράς που ήθελε η Ομάδα Γέλτσιν. Συμπέρασμα, η ΕΣΣΔ δεν διαλύθηκε από εθνικιστικές

μειονοτικές μεταρρυθμίσεις, αλλά από τον σκληρό της πυρήνα, τη Ρωσία.

ΣΕΡΒΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ

Παρόμοιο σκηνικό σχεδόν την ίδια εποχή και στη μετα-τιποϊκή Γιουγκοσλαβία: Εκεί ήταν γνωστή η επιθυμία της Σλοβενίας και της Κροατίας για μετατροπή της χώρας σε χαλαρή Συνομοσπονδία και η πίεση της ηγεσίας του Κοσσυφοπέδιου ώστε το καθεστώς Αυτόνομης Περιοχής της Σερβίας να αναβαθμισθεί σε ισότιμη Ομόσπονδη Δημοκρατία.

Οι απειλές αυτές από μόνες τους δεν ήταν ικανές να διαλύσουν τη χώρα. Η μοιραία πορεία προς την καταστροφή προέκυψε το 1987, όταν η κομματική ηγεσία της Ένωσης Γιουγκοσλάβων Κομμουνιστών της Σερβίας υπό τον Μιλόσεβιτς συμμάχησε με τους Σέρβους Εθνικιστές της Ακαδημίας Επιστημών της Σερβίας που μόλις είχαν εκδώσει το μανιφέστο «όπου Σέρβος και Σερβία».

Όταν ο κορμός, ο σκληρός πυρήνας της Γιουγκοσλαβίας, η Σερβία, έκρινε ως μη συμφέρουσα επιλογή τη διατήρηση της Ομοσπονδίας και επέλεξε τη Μεγάλη Σερβία, άρχισε η πορεία προς την καταστροφή.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ;

Οι καταστάσεις δεν είναι συγκρίσιμες, αλλά έχουν αναλογίες: Η Γερμανία έξι χρόνια μετά την έναρξη της κρίσης πιέζει για κανόνες λειτουργίας της Ευρωζώνης που ο Νότος δεν θέλει και δεν μπορεί

να εφαρμόσει και πιέζεται να δεχθεί μια χαλάρωση, στη δυναμική της οποίας δεν εγγράφει τη διασφάλιση των ζωτικών της συμφερόντων.

Εύλογα τίθεται λοιπόν το ερώτημα, αν το πάγωμα κάθε σοβαρής συζήτησης για την ευρωπαϊκή εμβάθυνση έχει σχέση με τη δοκιμασία των γερμανικών εκλογών του Σεπτεμβρίου του 2017 ή είναι ένα σαφές μήνυμα του Βερολίνου προς τους δυστροπούντες νότιους εταίρους του που συνοψίζεται στο αγγλοσαξονικό «take it or leave it».

Στην ΕΣΣΔ του 1991 η Ομάδα Γέλτσιν ήθελε τη διάλυση της Ομοσπονδίας και επένδυσε σε ένα σκληρό σλαβικό πυρήνα, ο οποίος δεν προέκυψε ποτέ με την Ουκρανία εστία πολεμικής σύγκρουσης.

Στο Βελιγράδι του 1991 ο Μιλόσεβιτς είχε ξεγράψει την Γιουγκοσλαβία και επένδυσε στην Μεγάλη Σερβία στο πλαίσιο μιας Μικρής Γιουγκοσλαβίας μαζί με το Μαυροβούνιο, ένα όνειρο που έσβησε με τις βόμβες του ΝΑΤΟ το 1995 και το 1999 με την Μικρή Σερβία να έχει επιστρέψει περίπου στα σύνορα που είχε προ του 1912...

Την Ε.Ε. – Ευρωζώνη δεν την απειλούν ούτε η Βρετανία του Κάμερον, ούτε η Ουγγαρία του Όρμπαν, ούτε ο απείθαρχος στη λιτότητα Νότος συν τη Γαλλία.

Ο μόνος που μπορεί να την απειλήσει είναι μια συνειδητή επιλογή αναδιπλώσης από τη Γερμανία στα χνάρια του Γέλτσιν και του Μιλόσεβιτς πριν από 25 χρόνια.

Οι ταραχώδεις σχέσεις Βρετανίας – Ευρώπης

1946: Στον απόηχο του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, ο Βρετανός πρωθυπουργός **Ουίνστον Τσόρτσιλ** καλεί σε αναδημιουργία της ευρωπαϊκής οικογένειας, εφοδιασμένης με «**μία δομή υπό την οποία** **να μπορεί να πορευτεί με ειρήνη, ασφάλεια κι ελευθερία...** Ένα είδος **Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης**»

1957: Η Βρετανία αρνείται την πρόσκληση να συμμετάσχει με τα έξι ιδρυτικά κράτη-μέλη της **Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ)** στην υπογραφή της **Συνθήκης της Ρώμης**.

1961: Με τη δική της οικονομία σε συνεχιζόμενη ύφεση, η Βρετανία βλέπει Γαλλία και Γερμανία να σημειώνουν ισχυρή μεταπολεμική ανάκαμψη και καταθέτει αίτημα ένταξης στην ΕΟΚ.

1963: Το «**Μεγάλο Όχι**» - Ο Γάλλος πρόεδρος **Σαρλ ντε Γκολ** βάζει βέτο στη βρετανική υποψηφιότητα με την αιτιολογία πως η βρετανική κυβέρνηση στερείται την απαιτούμενη δέσμευση

υπέρ της ευρωπαϊκής ενοποίησης

1967: Ο **Ντε Γκολ** βάζει βέτο στο δεύτερο βρετανικό αίτημα ένταξης στην ΕΟΚ

1973: Μετά την αποχώρηση **Ντε Γκολ**, ο Συντηρητικός πρωθυπουργός **Έντουαρντ Χιθ** οδηγεί τη Βρετανία σε ένταξη στην **ΕΟΚ**

1975: Με ποσοστό **67%** οι Βρετανοί ψηφίζουν «**ΝΑΙ**» στο δημοψήφισμα για παραμονή στην ΕΟΚ

1979: Το **Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα** εγκαινιάζει τον **Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ERM)** με στόχο να εναρμονίσει τις νομισματικές ισοτιμίες -προπομπές της δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος. Όλα τα κράτη-μέλη συμμετέχουν πλην της Βρετανίας.

1984: Μετά από πέντε χρόνια διαμάχης, η Συντηρητική πρωθυπουργός **Μάργκαρετ Θάτσερ** κερδίζει την επιστροφή της βρετανικής εισφοράς στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, έχοντας

απαιτήσει «**τα λεφτά της πίσω**»

1988: Σε ομιλία - ορόσημο για τον ευρωσκεπτικισμό, η Θάτσερ απορρίπτει «**ένα ευρωπαϊκό υπερκράτος που θα ασκεί μια νέα ηγεμονία από τις Βρυξέλλες**»

1992: Με τη συνθήκη του **Μάαστριχτ** η ΕΟΚ μετεξελίσσεται σε Ευρωπαϊκή Κοινότητα και μετέπειτα σε **Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.)**. Ο Συντηρητικός Πρωθυπουργός **Τζων Μέιτζορ** εξασφαλίζει

δυνατότητες εξαιρέσεως της Βρετανίας από το κοινό νόμισμα και το κοινωνικό κεφάλαιο.

16/9/1992: Η Βρετανία υποχρεώνεται σε έξοδο από τον **ERM** -στον οποίο εισήλθε το 1990- αφού οι μαζικές αυξήσεις στα επιτόκια αποτυγχάνουν να αποτρέψουν ραγδαία πτώση της στερλίνας

1994-1995: Η **Ε.Ε.** συμφωνεί να εγκαινιάσει το κοινό νόμισμα του **ευρώ** τον Ιανουάριο του 1999

1997: Η φιλοευρωπαϊκή κυβέρνηση Εργατικών του **Τόνι Μπλερ** εξαγγέλλει πέντε τεστ τα οποία πρέπει να περάσει η Βρετανία πριν ενταχθεί στη ζώνη του ευρώ

1999: Εγκαινιάζεται το ευρώ. Η Βρετανία μεταξύ των χωρών που δεν υιοθετούν το κοινό νόμισμα

2011: Υπό τον Συντηρητικό Πρωθυπουργό **Ντέιβιντ Κάμερον**, η Βρετανία βάζει βέτο στο σχεδιαζόμενο σύμφωνο δημοσιονομικής πειθαρχίας ως μέσο επίλυσης της κρίσης χρέους στην ευρωζώνη, προκαλώντας την οργή των Ευρωπαίων εταίρων.

2013: Ο **Κάμερον** ανακοινώνει σχέδια επαναδιαπραγμάτευσης των όρων συμμετοχής της Βρετανίας στην Ε.Ε., προκληδύσσοντας δημοψήφισμα μέχρι τα τέλη του 2017

2015: Ο εκλογικός θρίαμβος - έκπληξη των Συντηρητικών επισπεύδει τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος

23/6/2016: BREXIT

▶ ΕΝΑ ΑΥΓΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ.. ΣΩΡΟ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΚΑΝΕΙ ΠΕΡΑ

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΕΝΗ ΗΛΙΑΚΗ
Γιατρός

• Περισσότερο από χρόνια τώρα, επικρατεί η λογική που συνδέει την κατανάλωση του αυγού ή έστω του κρόκου του με την αύξηση της χοληστερίνης.

Ας δούμε ωστόσο τι προκύπτει από τις μελέτες των τελευταίων δύο δεκαετιών. Ο κ. Γεώργιος Μανουσάκης, ομότιμος καθηγητής Ανόργανης Χημείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μας ενημερώνει ότι στο διαπιστόριο μιας ομάδας ενηλίκων πρόσθεσαν δύο αυγά την ημέρα. Μετά από έξι εβδομάδες τα επίπεδα της ολικής - κακής (LDL) και καλής (HDL) - χοληστερίνης στο αίμα τους ανέβηκε κατά 4%. Το σημαντικό που παρατηρήθηκε είναι ότι η καλή χοληστερίνη ανέβηκε

κατά 10%. Η καλή χοληστερίνη αποτελεί το μηχανισμό άμυνας ώστε

να περιορισθεί η φθορά στα αγγεία μας, γνωστή ως αθηρωματική πλάκα. Τα δεδομένα που προκύπτουν από τη μικρή αύξηση της ολικής χοληστερίνης όχι μόνο δεν είναι αποτρεπτικά για την κατανάλωση αυγών, αλλά την ενθαρρύνουν.

Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΥΓΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΡΥΘΙΖΕΙ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΜΑΣ

• Σύμφωνα με δύο ελεγχόμενες μελέτες προκύπτει ότι η κατανάλωση αυγών για πρωινό, τουλάχιστον πέντε ημέρες την εβδομάδα για οχτώ εβδομάδες, βελτίωσε την απώλεια βάρους σε υπέρβαρα άτομα που ακολουθούσαν υποθερμιδική δίαιτα σε σχέση με ένα παρόμοιο ενεργειακού περιεχομέ-

νου πρωινό με κάποιο είδος κουλουριού (bagel).

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΡΟΚΟΥ

• Ο κρόκος που αποτελεί το 31% του αυγού, περιέχει μια τετράδα θρεπτικών συστατικών που χαρακτηρίζεται από τη βιταμίνη D, τη βιταμίνη B12, το φυλλικό οξύ και το σεληνίο. Η χρυσή τετράδα λειτουργεί σαν ασπίδα για την πρόληψη χρόνιων καταστάσεων όπως η καρδιακή νόσος, η αυξημένη αρτηριακή πίεση, η έκπτωση της γνωσιακής λειτουργίας και συγγενείς ανωμαλίες. Είναι αξιοσημείωτη η σχετικά υψηλή περιεκτικότητα των αυγών σε βιταμίνη D, καθώς λίγα τρόφιμα αναγνωρίζονται ως καλές πηγές της πρωτεΐνης.

ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

Σύμφωνα με μελέτες του περιοδικού Neurology η κατανάλωση δύο φλιτζανιών κακάο μπορεί να βοηθήσει τους ηλικιωμένους να διατηρήσουν πιο υγιή τον εγκέφαλο τους.

Η μαστίχα Χίου (EMX) ταυτοποιήθηκε και αναγνωρίστηκε πλέον διεθνώς ως παραδοσιακό φάρμακο στις 5/2/2016, στο Λονδίνο. Με τη συγκεκριμένη απόφαση, η μαστίχα μπορεί να περιέχεται σε φαρμακευτικά προϊόντα με πιστοποίηση χάρη στις αντισηπτικές ιδιότητες που διαθέτει και στην καταπράυνση γαστρεντερολογικών προβλημάτων.

Πως αντιμετωπίζεται ο πόνος στη σπονδυλική στήλη, στην πλάτη και στα κάτω άκρα; Η φύση προσφέρει άμεση θεραπεία και σ' αυτή την ενόχληση. Η ανακούφιση προκύπτει από την κατανάλωση: 1 αποξηραμένου σύκου, 1 αποξηραμένου βερικόκου και 5 αποξηραμένων δαμάσκημων. Τα παραπάνω φρούτα πρέπει να λαμβάνονται κάθε βράδυ για δύο μήνες. Περιέχουν ουσίες που επιμελούνται την αναγέννηση των ιστών των μεσοσπονδύλιων δίσκων. Πρόκειται για μια θεραπεία εξαιρετικά αποτελεσματική για τον πόνο στο σκελετό.

Με ποιο φάρμακο της φύσης μπορούμε να καταπολεμήσουμε τον ενοχλητικό βήχα; Το μουσικό αυτή τη φορά κρύβεται στη ρίγανη. Βράζουμε νερό με μια κοφτή κουταλιά σουπας ρίγανη. Όταν αρχίσει ο βρασμός είναι έτοιμη (όπως συμβαίνει με το χαμομήλι και όλα τα βότανα).

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Τρεις διαφορετικές χρήσεις του ρυζιού:

- 1) Ανακούφιση αυχένα : Πάρτε μια μακριά καθαρή κάλτσα, που δεν χρησιμοποιείτε πια, γεμίστε την με ρύζι και ράψτε τις δύο άκρες. Έπειτα μπορείτε να το ζεστανετε στο φούρνο μικροκυμάτων για μερικά λεπτά και έπειτα μπορείτε να το τοποθετήσετε στον αυχένα σας. Προσοχή μην είναι καυτό.
- 2) Για να ακονίσετε τις λεπίδες από τον πολυκόπτη σας τύπου blender, μπορείτε να βάλετε μέσα στο δοχείο μερικές κούπες ρυζιού και να το αφήσετε σε λειτουργία για μερικά λεπτά.
- 3) Αν σας έχει περισσέψει νερό από το ρύζι που μόλις βράσατε, μπορείτε να βρέξετε ένα πανάκι και να ταμπονάρετε το πρόσωπο σας, δίνει μία άμεση λάμψη.
- 4) Σπασμένα γυαλιά
Αν σας έχει σπάσει κάτι γυαλίνο και δεν μπορείτε να μαζέψετε τα γυαλάκια, μία φέτα ψωμί (ίσως και περισσότερες) θα σας βοηθήσει να τα μαζέψετε, πάντα όμως πρέπει να έχετε μεγάλη προσοχή. Με την φέτα ψωμί <<σκουιζετε>> την περιοχική και αυτό λειτουργεί σαν μαγνήτης.
- 5) Ανοξείδωτα
Περάστε με λίγο λάδι ή baby oil και με μαλακό πανί τις ανοξείδωτες επιφάνειες και θα γυαλίσουν και πάλι.
- 6) Χέρια
Αφού καθαρίσετε κρεμμύδι για να βγάλετε αυτή την μυρωδιά τρίψτε τα χέρια σας με λίγο αλάτι και λίγες σταγόνες από ξύδι.

ΕΝΑ ΓΕΓΟΝΟΣ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ενας καθηγητής ήθελε να κάνει ένα σεμινάριο. Βρήκε ένα ξενοδοχείο και ζήτησε την αίθουσα του και λίγα δωμάτια για τον μήνα Αύγουστο για το σεμινάριο. Ο ξενοδόχος συμφώνησε, αλλά ζήτησε μία προκαταβολή 1000 ευρώ με τον όρο ότι εάν ακυρωθεί το σεμινάριο και ειδοποιηθεί μέχρι τον Μάιο, θα επιστρέψει τα 1000 ευρώ.

Ο ξενοδόχος πήρε άμεσα τα 1000 ευρώ προκαταβολή και αμέσως μετά τα έδωσε στον κρεοπώλη του γιατί τα χρωστούσε.

Ο κρεοπώλης στη συνέχεια τα έδωσε σε ένα κτηνοτρόφο στον οποίο επίσης χρωστούσε.

Ο κτηνοτρόφος όταν έμπαινε στην πόλη κοιμόταν στο ξενοδοχείο που αναφέραμε πριν. Χρωστούσε και ο κτηνοτρόφος και έδωσε τα 1000 ευρώ στον ξενοδόχο.

Είχε έρθει όμως ο Μάιος, και ο καθηγητής ανακοίνω-

σε στον ξενοδόχο ότι ακυρώθηκε το σεμινάριο, οπότε ο ξενοδόχος του επέστρεψε τα 1000 ευρώ.

Έτσι αυτά τα 1000 ευρώ αφού άλλαξαν μερικά χέρια, γύρισαν στην ίδια τσέπη. Αλλά τακτοποιήθηκαν τρεις υποχρεώσεις, με την κίνηση των 1000 ευρώ (του κρεοπώλη, του κτηνοτρόφου, του ξενοδόχου).

Σκεφτείτε, βγάλτε συμπεράσματα, κατανοείστε το σύστημα και στείλτε μας, τις ιδέες σας. Η οικονομική επιστήμη δεν θα φέρει από μόνη της την πρόοδο.

▶ **ΟΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΔΕΝ ΠΑΡΑΠΟΝΟΥΝΤΑΙ**

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο πολιτισμός έχει ως βασικό συστατικό την λέξη «πόλις» η οποία ανάγεται στο ρήμα «πελώ» που σημαίνει συνναστρέφομαι και συμβιώνω. Άρα βασικό χαρακτηριστικό του πολιτισμού είναι η διάθεση του ατόμου για «ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΜΒΙΩΣΗ» με την αποδοχή της θεμελιώδους αρχής της εξέλιξης της ευγενούς συμπεριφοράς και της εξωτερικής της ηθικής του ατόμου.

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΤΑΧΥΤΗΤΑ, ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΗ ΖΩΗ

Συμβουλή για μια Αργή Επανάσταση: «Τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν μπορούν να επιλυθούν στο ίδιο επίπεδο σκέψης όπου βρισκόμασταν όταν τα δημιουργήσαμε» (Άλμπερτ Αϊνστάιν).

Πόσο πολλοί αναπολούν με νοσταλγία τις ημέρες που μπορούσες να παρατείνεις το μεσημεριανό διάλειμμα για φαγητό, να περιπλανηθείς στη φύση, να γράψεις μακροσκελή γράμματα και να παρατήσεις για λίγο τα επαγγελματικά σου έγγραφα για να σκεφτείς. Πόσο πολλοί όμως φοβούνται μήπως μείνουν πίσω στην επιταχυνόμενη κούρσα της ζωής τρώνε στα γρήγορα ένα σάντουιτς στο γραφείο, πατούν τέρμα το γκάζι στον αυ-

τοκινητόδρομο, στέλνουν γρήγορα e-mails και διαβάζουν διαγώνια τα χαρτιά τους γαβγίζοντας παράλληλα εντολές στο κινητό.

«Πρέπει να μπει λίγο φρένο σε αυτόν τον φαύλο κύκλο καταναλωτισμού και εργασίας».

Το μόνο βέβαιο είναι πως όλα αλλάζουν. Αν δεν θέλεις να μείνεις πίσω, καλύτερα να επιταχύνεις αυτό είναι το μήνυμα των καιρών. Θα ήταν παρά ταύτα χρήσιμο να θυμόμαστε πως οι βασικές μας ανάγκες δεν αλλάζουν ποτέ. Η ανάγκη να σε βλέπουν και να σε εκτιμούν. Η ανάγκη να ανήκεις κάπου. Η ανάγκη για εγγύτητα και φροντίδα, για λίγη αγάπη! Αυτά, μόνο μέσω της βραδύτητας στις ανθρώπινες σχέσεις τα αποκτάς.

Με πρακτικές να απολαύσει κανείς τη ζωή σε αργό ρυθμό, σεμινάρια ποιησης, γιόγκα, και διαλογισμού, συναυλίες, αργούς περιπάτους, αργό φαγητό, αργές δοκιμές κρασιού, κοινωνικές εκδηλώσεις, παρέες για συζητήσεις, ευχάριστες συντροφικές, κλπ. Ας σηκώσουμε το βλέμμα, από το πεζοδρόμιο και κοιτάξουμε ψηλά - «μια μικρή αλλαγή στην οπτική μας γωνία μπορεί να εισαγάγει απρόσμενη απόλαυση στο οπτικό μας πεδίο».

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΕΤΗ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η αρετή είναι ανώτερη από τον πλούτο και χρησιμότερη από την υψηλή καταγωγή, γιατί όσα είναι αδύνατα για τους άλλους, αυτή τα καθιστά δυνατά.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

**Κατά τον Αρχιτέκτονα Μηχανικό
Μανώλη Κ. Ζαχαράκη**

Αγάπη είναι μια ασύλληπτα έντονη ψυχοπνευματική επιθυμία ταύτισης που νιώθει ο άνθρωπος για το αντικείμενο που αγαπά. Το αντικείμενο αυτό είναι: είτε άνθρωπος, είτε ζώο, είτε αντικείμενο, είτε η Φύση ολόκληρη είτε Αυτή Ταύτη η Θεότητα. Η επιθυμία αυτή είναι τόσο δυνατή ώστε, εάν θα ήταν δυνατόν, αυτό που αγαπάται να αποτελέσει στο σύνολο του, αλλά και στο σύνολο αυτού που αγαπά, αιώνια, αναπόσπαστη

και αδιαίρετη ύπαρξη.

Ο χημικός παραλληλισμός του ορισμού είναι: το αποτέλεσμα της Αγάπης να είναι αμάλγαμα αυτού που αγαπά με αυτό που αγαπάται, όπως εκείνο του αργύρου με τον υδράργυρο που η ένωση τους δημιουργεί κράμα αδιαχώριστων, πλέον, στοιχείων.

Πολλά φαινόμενα κανιβαλισμού τόσο σε ζώα όσον και σε πρωτόγονους ανθρώπους οφείλονται στην Αγάπη που, όμως, μετατρέπεται σε νοσηρή λαχτάρα. Κλασική η έκφραση: σ'αγαπώ τόσο πολύ που μου έρχεται να σε φάω!

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Ποτέ άλλοτε όσο σήμερα η ανθρωπότητα δεν διέθετε τόσους υλικούς πόρους και τόσες επιστημονικοτεχνικές γνώσεις.

Η ανθρωπότητα ως ένα σύνολο, είναι τόσο πλούσια και ισχυρή, όσο κανείς στους προηγούμενους αιώνες δεν θα μπορούσε να φανταστεί.

Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι περισσότερο ευτυχισμένη, και παραμένει ακόμα ανίκανη να επιλύσει το βασικό της πρόβλημα: πώς να διαχειριστεί την αντιπαλότητα και την βία μεταξύ των ανθρώπων υπάρξεων. Πώς να τις πείσει να συνεργάζονται, επιτρέποντας τους να αντιπαρατίθενται χωρίς να αλληλοεξοντώνονται. Πώς να ανπιταχθεί στην συσσώρευση της ισχύος, που είναι ήδη απεριόριστη και αυτοκαταστροφική εναντίον των ανθρώπων και της φύσης.

Η μόνη θεμιτή κοινωνική διάταξη που μπορεί να γίνει καθολική, είναι εκείνη που εμπνέεται από την αρχή μιας ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ που εκφράζει όλη την Ανθρωπότητα. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι ένα Κράτος ή Κυβέρνηση ή Πολιτικός θεσμός μπορούν να θεωρούνται νόμιμοι μόνο εάν:

1) Εγγυώνται στους φτωχότερους πολίτες τους, ένα ελάχιστο εισόδημα που τους εξασφαλίζει να ζουν σε επίπεδο επιβίωσης που να τους προστατεύει από τον εξευτελισμό της εξαθλίωσης

2) Εμποδίζουν προοδευτικά τους πλουσιότερους, με την θεσμοθέτηση ενός μέγιστου εισοδήματος, να βυθιστούν στην ευτέλεια του ακραίου πλούτου, υπερβαίνοντας ένα επίπεδο που θα ακυρώνει τις αρχές της κοινής ανθρωπιάς και της κοινής κοινωνικότητας.

Ας αναζητήσουμε όλοι μαζί ευημερία, χωρίς έντονη ανάπτυξη.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΣΚΟΥΛΑ 2 ΡΕΘΥΜΝΟ, ΤΗΛ: 2831035042, ΦΑΞ: 2831023392,
E-MAIL: k.kainotomia@gmail.com SITE: www.koinonikikainotomia.gr
FACEBOOK: Κοινωνική Καινοτομία <https://www.facebook.com/k.kainotomia/>

Η έκδοση της εφημερίδας «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» δίνει το χρονικό περιθώριο στους αναγνώστες της, να στείλουν τις κοινωνικές καινοτόμες προτάσεις τους, στην εφημερίδα στο φαξ 2831023392 ή στο e-mail: k.kainotomia@gmail.com

Οι προτάσεις αυτές θα παρουσιάζονται είτε ως άρθρο, είτε ως μέρος των διαλόγων, στα επόμενα φύλλα.

Για τον σκοπό αυτό σε κάθε έκδοση, θα αναγράφονται τα θέματα που θα συζητηθούν στην επόμενη έκδοση της 31/08/2016. Τα θέματα αυτά είναι:

1. ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
2. ΚΡΑΤΟΣ: ΥΠΟΔΟΜΕΣ
3. ΑΓΟΡΑ: ΤΕΧΝΕΣ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ
4. ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
5. ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ: ΟΙ ΦΤΩΧΟΙ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ
6. ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ: ΑΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
7. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
8. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ: Α) ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, Β) ΑΡΕΤΗ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ, Γ) ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Η εφημερίδα «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» κυκλοφορεί σε συγκεκριμένα σημεία πώλησης στην ΚΡΗΤΗ. Τα σημεία αυτά αναγράφονται στην ιστοσελίδα. www.koinonikikainotomia.gr, στην οποία αναρτώνται αναλυτικά όλες οι εκδόσεις της εφημερίδας

Το αντίτιμο για την εφημερίδα είναι προαιρετικό. Στα σημεία πώλησης οι εφημερίδες διατίθενται σε ιδιαίτερο σταντ πάνω στο οποίο υπάρχει «κουμπάρας» στον οποίο ο αναγνώστης προαιρετικά εισφέρει την οικονομική βοήθεια του, για την συνέχιση της έκδοσης της εφημερίδας. Η οικονομική διαχείριση της εφημερίδας δημοσιεύεται σε κάθε έκδοση όπως παρακάτω.

1. ΔΑΠΑΝΕΣ: ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ 1.290 € - ΔΙΑΝΟΜΗΣ..... - ΙΔΡΥΣΗΣ: 1.446,48 € - ΛΟΙΠΑ.....
2. ΕΣΟΔΑ ΚΟΥΜΠΑΡΑ.....
3. Εισφορές εκτός από τους κουμπάρδες δεν γίνονται δεκτές.

Την εφημερίδα διαχειρίζεται η Μη Κερδοσκοπική εταιρεία «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» με έδρα Σκουλά 2, Ρέθυμνο, τηλ 2831035042, φαξ 2831023392. Προσωρινά υπεύθυνος: κ. Δημήτρης Ηλιάκης, e-mail: demelias@gmail.com, τηλ: 6974322338, facebook: Κοινωνική Καινοτομία, <https://www.facebook.com/k.kainotomia/>.

ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΝΤΥΠΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

- Καστέλι Κισσάμου, περίπτερο έναντι 1ου Γυμνασίου κ. Γεώργιος Τσουρουανάκης τηλ. 6972289878
- Χανιά, καφετέρια ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ οδός: Χατζ, Νταλιάνη 40. κ Σπύρος Ανδρουλάκης, τηλ 6973350988
- Χανιά Πολυχώρος ΜΕΓΑΛΟ οδός: Γρηγορίου Ε' 69. τηλ 2821072352
- Παλαιόχωρα καφετέρια ΚΟΚΟΝΑΤ κ. Αντώνης Σεργινιάνης τηλ. 6971655429
- Βρύσσες Αποκωρνού καφετέρια LA LUNA κ. Γιάννης Κασαπάκης τηλ 2825051500
- ΚΤΕΛ Χανίων

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

- Ρέθυμνο: Κέντρο Τύπου Μοάτσου. κ Χαρίση Ελευθερία τηλ 2831025935
- Ρέθυμνο: Βιβλίο Τύπος, Ηγουμενίου Γαβριήλ 137
- Ρέθυμνο: Cul de sac, κ. Χαμογιωργάκης
- Σπήλι καφέ ΣΠΗΛΙ, κ. Στέλιος Κουνδουράκης τηλ. 6972311268
- Ανώγεια super market ΑΡΙΑΔΝΗ κ. Τάσος Σταυρακάκης
- Πλακιάς super market ΠΛΑΚΙΑΣ κ. Μπάμπης Βιταλάκης τηλ. 2832032280
- Πέραμα, καφετέρια REVANS, τηλ 2834023319
- Μελιδόνι Μυλοποτάμου
- ΚΤΕΛ Ρεθύμνου

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

- Ηράκλειο Δισκοπολείο Αεράκης κ. Αεράκης Μιχάλης τηλ 6980976609
- Ηράκλειο Κέντρο Τύπου κ. Βαγγελιώ Κουτάντου τηλ. 2810231090
- Μοίρες καφέ ΘΕΜΑ ΧΡΟΝΟΥ οδός 25ης Μαρτίου 186. κ. Γεωργιος Ζαχαριουδάκης
- Βιάννος καφέ ΑΔΑΜΑΚΗΣ κ. Ειρήνη κ υιός Πετράκης τηλ 2895022249
- ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνου
- ΚΤΕΛ Ηρακλείου - Λασιθίου

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

- Ιεράπετρα βιολογικά προϊόντα ΒΙΟΣΑΝΤΕ κ. Γιάννης Βιανιτάκης τηλ. 6988752843, 2842029292
- Ιεράπετρα Καφετέρια ΟΥΑΚΙΚΙ κ. Βασιλίας τηλ. 6944222755
- Άγιος Νικόλαος καφετέρια Αστέρια λιμάνι Αγίου Νικολάου κ. Μιχάλης Σγουρός τηλ. 6944714853
- Σητεία καφετέρια ΚΑΦΕ, οδός Καραμανλή Λιμάνι κ. Κοτζαμποξάκης τηλ 6975779052, 2843025131